

Jaunieši Rīgā: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte

Pētījuma ziņojums

2021

Saturs

Ievads

Kopsavilkums

Būtiskākais: TOP 3

Galvenie secinājumi

Jauniešu statistisks raksturojums

Jauniešu viedokļi un vērtējumi

Apmierinātība ar savu pašvaldību

Jauniešu aktivitātes

Brīvā laika pavadīšanas vietas

Brīvā laika iespējas

Drošība Rīgā

Līdzdalība

Izglītība un nodarbošanās

Veselīgs dzīvesveids

Iespēju izmantošana

Mentālā veselība

Plāni mainīt dzīvesvietu

Ievads

Pētījuma mērķis bija iegūt Rīgas jauniešu (to, kuri dzīvo, mācās, strādā vai pavada brīvo laiku Rīgā) statistisku un socioloģisku raksturojumu. 2021.gada maijā tika īstenota Rīgas jauniešu aptauja un tās rezultāti apkopoti šajā ziņojumā. Aptaujas ietvaros anketu aizpildīja 1471 jaunietis vecumā no 13 līdz 20 gadiem, tai skaitā 1063 jaunieši, kas dzīvo Rīgā, un 408 jaunieši, kas dzīvo citur, bet ikdienā uzturas Rīgā. Anketa jauniešiem bija pieejama latviešu, angļu un krievu valodās. Daļa no aptaujā iekļautajiem jautājumiem tika adaptēti no Erasmus+: Jaunatne darbībā stratēģiskās partnerības projekta “Jauniešu dzīves kvalitātes izpēte Baltijas valstīs” (Nr. 2017-2-LV02-KA205-001657) ietvaros īstenotās Latvijas jauniešu aptaujas*, un šajos jautājumos ziņojumā iekļauti Rīgas jauniešu datu salīdzinājumi ar kopējo Latvijas situāciju. Nākamajās lapās pievienots aptaujā sasniegto jauniešu izlases raksturojums pēc dzīves vietas, dzimuma, vecuma un citiem parametriem.

Papildus tika apkopoti **statistikas dati** par jauniešu skaita dinamiku Rīgas pilsētā. Izmantojot **Centrālās statistikas pārvaldes datus**, sniegts pārskats par pilsētā dzīvojošo jauniešu skaita izmaiņām kopš 2011. gada. Iekļauti arī dati par jauniešu īpatsvaru iedzīvotāju kopskaitā.

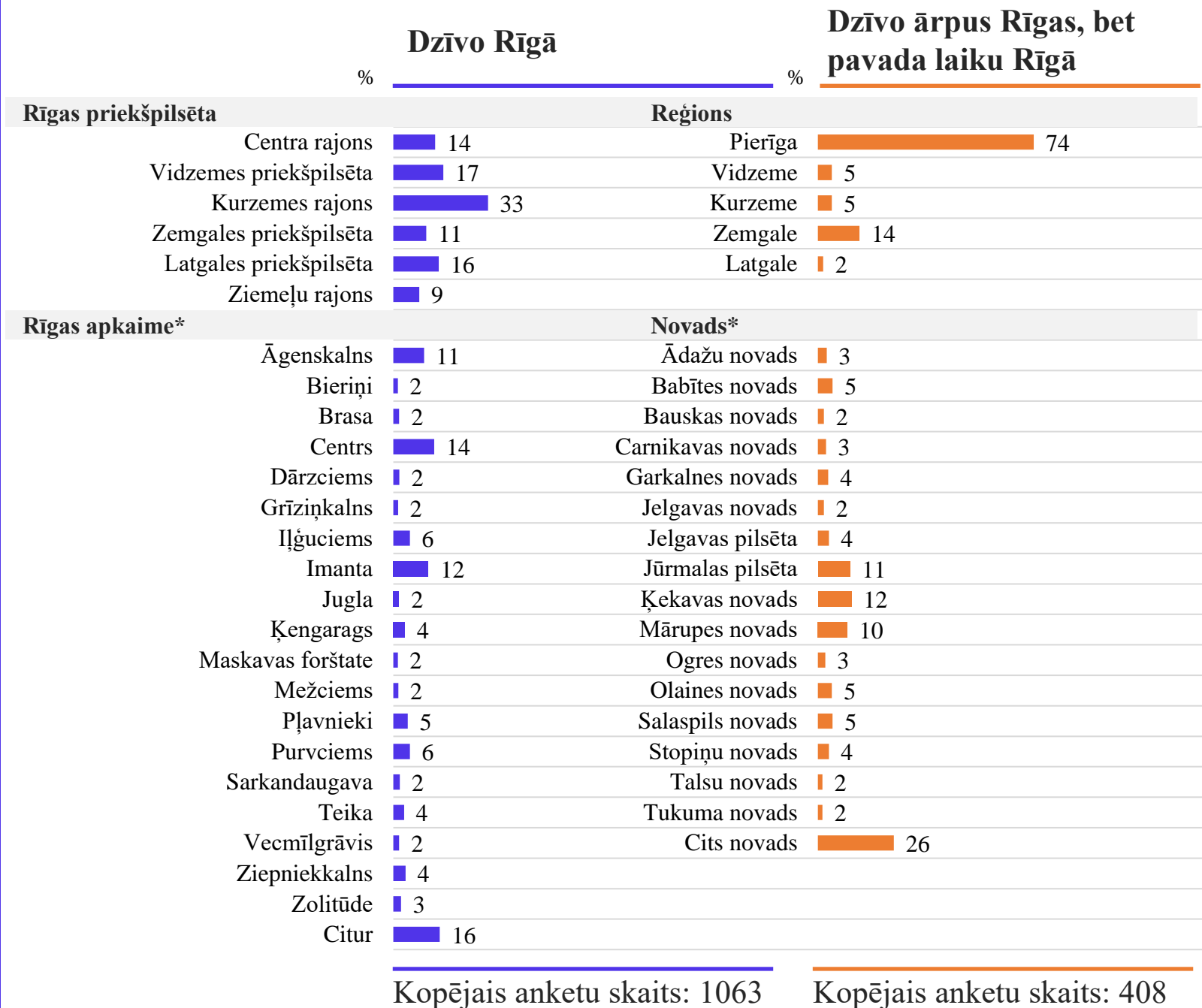
Izpēti izstrādāja:

Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Jaunatnes jomas komanda
un Rīgas Skolēnu dome

Gints Klāsons, Sociologs, pētnieks (gints.klasons@gmail.com; +371 22830200)

*Pieejams: <https://youthpitstop.com/zinojums/>

Respondentu profils (I)

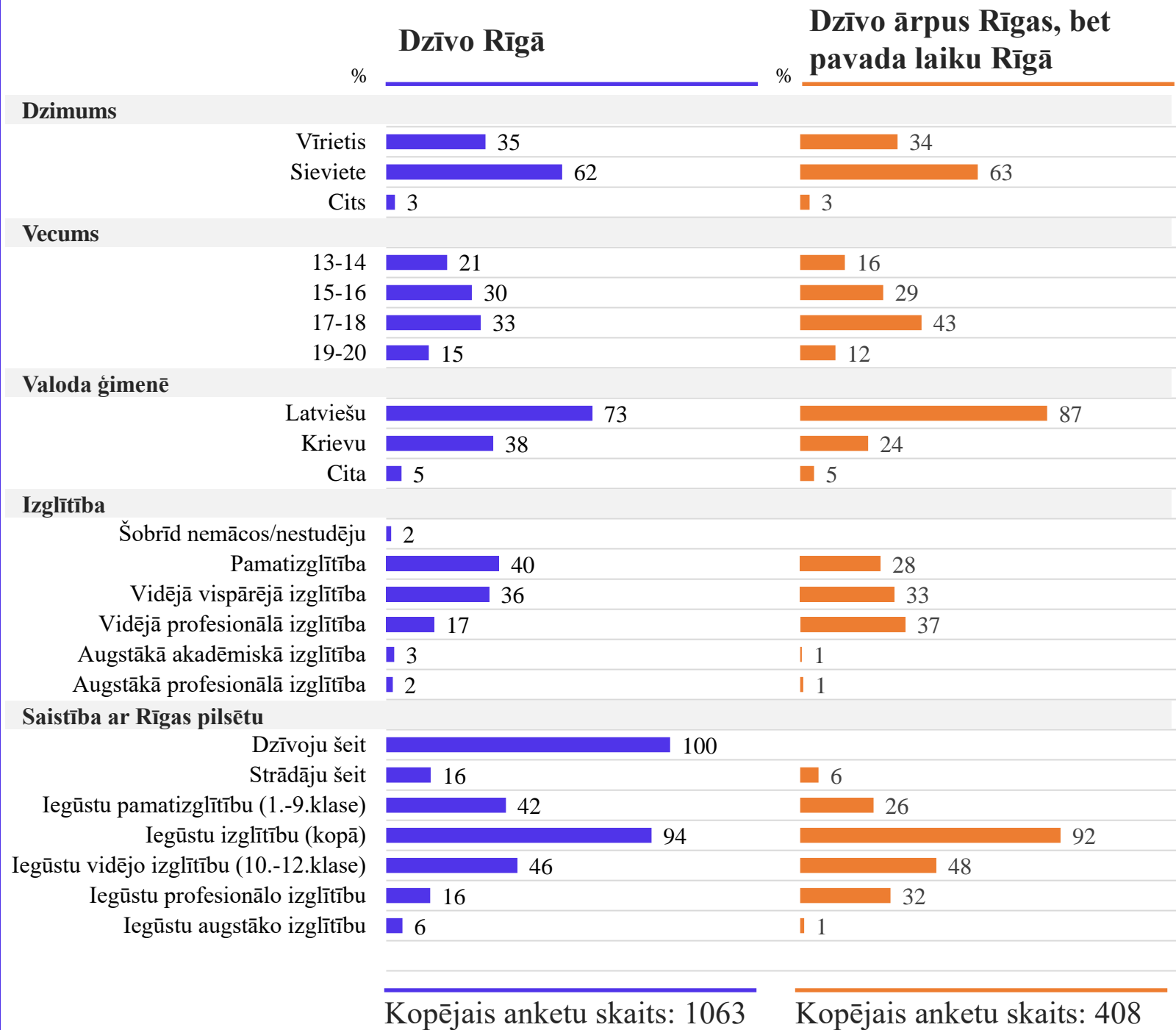

Kopējais anketu skaits: 1063

Kopējais anketu skaits: 408

* Piezīme: Grafikā attēlotas tās apkaimes/ novadi, kuras minējuši vismaz 2% respondentu, pārējie apvienoti zem atbildes 'Citur'.

Respondentu profils (II)

Kopējais anketu skaits: 1063

Kopējais anketu skaits: 408

Kopsavilkums

Būtiskākais: TOP 3

- **Mentālā veselība.** Vairākums jauniešu saskārušies ar kādām mentālās veselības situācijām. Tikai 12% jauniešu vēršas pēc palīdzības pie speciālistiem. Kopumā novērojams, ka jauniešiem ir nepietiekama informācija par speciālistu palīdzības pieejamību, kā arī psiholoģiskās barjeras šādu palīdzību prasīt. **Vai un kāds atbalsts ir pieejams šiem jauniešiem? Vai pieejamais atbalsts ir atbilstošs jauniešu vajadzībām, vēlmēm un iespējām?**
- **Sabiedriskā aktivitāte.** Rīgas jaunieši reti piedalās sociālās un sabiedriskās aktivitātēs (brīvprātīgais darbs, jauniešu projekti, NVO). Arī iespējas šādām aktivitātēm jaunieši vērtē kritiski. **Kādas sabiedriskās līdzdalības aktivitātes jauniešiem pieejamas? Kā veicināt lielāku sociālo aktivitāti un iesaisti?**
- **Interesu un neformālās izglītības iespējas.** Dati liecina, ka jaunieši neizmanto šobrīd pieejamās iespējas, bet vienlaikus izsaka vēlmi pēc plašākām interešu un neformālās izglītības iespējām. Dažādākus pulciņus, kursus, apmācību iespējas, karjeras izglītību, jauniešu projektus. **Kādēļ jaunieši neizmanto esošo piedāvājumu? Vai esošais interešu un neformālās izglītības piedāvājums atbilst jauniešu interesēm?**

Galvenie secinājumi

#1

2021.gada sākumā **Rīgā dzīvo 71 177 jaunieši** vecumā no 13 līdz 25 gadiem. **Lielākā daļa** no tiem ir **pilngadību sasnieguši jaunieši**. 2021.gadā **Rīgā dzīvo 30,6% no visiem Latvijas jauniešiem**. Un kopš 2015.gada Rīgā dzīvojošo Latvijas jauniešu īpatsvars ik gadu ir bijis pieaugošs.

#2

Absolūtais vairākums (87%) jauniešu ir apmierināti ar Rīgu kā vietu, kur dzīvot, strādāt, pavadīt brīvo laiku. Tie 13% jauniešu, kuri ir **neapmierināti** ar Rīgu, kā iemeslus nosauc ļoti dažādus aspektus. Salīdzinoši biežāk norādīts uz **gaisa piesārņojumu, brīvā laika aktivitāšu trūkumu, kā arī «nepatīkamiem cilvēkiem»**.

#3

Pēdējā gada laikā **57%** jauniešu Rīgā piedalījušies **sporta un aktīvās atpūtas** individuālās aktivitātēs. Arī **izklaides un kultūras pasākumi** apmeklēti aktīvi – uz tādiem bijis **katrs otrais** jauniešs. Kopumā **39%** jauniešu iesaistās **individuālās kultūras un mākslas aktivitātēs** (glezno, dzied, spēlē kādu mūzikas instrumentu, veic radošu darbu ar datoru u.tml.). **Organizētās kultūras aktivitātēs** iesaistās **katrs trešais** jauniešs. Izteikti **mazāk aktīvi** Rīgas jaunieši ir **sociālās un sabiedriskās aktivitātēs**. Jauniešu projektos iesaistīts bijis tikai katrs piektais jauniešs. Katrs piektais veicis brīvprātīgo darbu.

Galvenie secinājumi

#4

Savu **brīvo laiku 74% jauniešu pavada savā apkaimē**. Tomēr liels ir arī to īpatsvars, kuri dodas ārpus savas apkaimes – **40% laiku pavada tuvākajās apkaimēs**, bet **55% Rīgas centrā. 28%** dodas arī ārpus Rīgas.

#5

Lūgti norādīt, kādas **iespējas pavadīt brīvo laiku** jaunieši vēlētos Rīgā, visbiežāk jaunieši kā vēlamas nosaukuši dažādas **kultūras un izklaides aktivitātes** (tās norāda 63% jauniešu), kā arī **sporta aktivitātes** (57%). Plašākas **interesu izglītības iespējas** vēlētos 43% jauniešu, bet 28% vēlētos plašākas **neformālās izglītības iespējas**.

#6

Vērtējot, cik droši jūtas savā apkaimē vai ārpus tās, jauniešu vērtējumi ir neviennozīmīgi. **Savā apkaimē droši jūtas 53% jauniešu**, tai pat laikā **36% vērtē, ka jūtas tikai vidēji droši**, bet **9%** – ka nedroši. Savukārt **ārpus savas apkaimes droši jūtas tikai 7% jauniešu**, kamēr 47% jūtas tikai vidēji droši, bet 45% nedroši. Jaunieši tika lūgti arī norādīt konkrētu iemeslu, kādēļ jūtas nedroši. Absolūtais vairākums jauniešu norādījuši, ka iemesls ir "cilvēki reibumā", "aizdomīgi cilvēki", "bezpajumtnieki".

Galvenie secinājumi

#7

Vērtējot savas **līdzdalības iespējas**, pozitīvi tiek vērtētas iespējas iesaistīties **labdarības aktivitātēs**, veikt **brīvprātīgo darbu**, iesaistīties **jauniešu projektos**, kā arī **aktīvi paust savu viedokli**.

Viduvēji tiek vērtētas iespējas piedalīties savas **izglītības iestādes pašpārvaldē** (35% vērtē, ka ir iespēju, bet 20%, ka nav šādu iespēju), iesaistīties **neformālās jauniešu grupās** (attiecīgi 31% un 22%), **nevalstisko organizāciju darbā** (28% un 24%).

Viskritiskāk vērtētas **iespējas ietekmēt Rīgas pašvaldības lēmumus** (57% uzskata, ka ir maz iespēju), kā arī **lēmumus savā skolā vai augstskolā** (52%).

#8

Jauniešu vērtējumi **par iespējām izglītības un nodarbošanās aspektā** ir drīzāk **kritiski**. **Pozitīvi** tiek vērtētas **tālākizglītības iespējas** (54% uzskata, ka viņiem ir šādas iespējas). Visos pārējos anketā iekļautajos aspektos ne mazāk kā katrs trešais jauniešs sniedz kritiskus vērtējumus. **Karjeras konsultāciju iespējas 32% jauniešu vērtē kritiski**. **Mācību prakses un jauniešu darba vasarā iespējas 47% kritiski**. **Iespējas atrast sev tīkamu darbu pozitīvi vērtē tikai 27% jauniešu, kamēr negatīvi 48%**. Arī iespējas **nodarboties ar uzņēmējdarbību** biežāk jaunieši vērtējuši **kritiski (32%)**, nekā pozitīvi (22%).

Galvenie secinājumi

#9

Lai novērtētu, **vai jaunieši izmanto sev jau šobrīd pieejamās iespējas**, tika veikts aprēķins, cik liela daļa no jauniešiem, kas sniedz vērtējumu, ka konkrētās iespējas ir pieejamas, paši ir tās izmantojuši.

Šāds aprēķins liecina, ka **vairākums jauniešu neizmanto tās iespējas, kas viņiem jau šobrīd ir pieejamas**. Piemēram, tikai 12% no jauniešiem, kas novērtē, ka viņiem ir iespējas iesaistīties tehniskās jaunrades aktivitātēs, to ir arī paši darījuši. Tikai 17% jauniešu, kas vērtē, ka ir iespējas piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs, ir to darījuši.

Aptaujas dati gan neļauj interpretēt šī novērojuma iemeslus. Iespējams izteikt minējumu, ka **pieejamās iespējas neatbilst jauniešu vēlmēm vai iespējām**, tādēļ tās netiek izmantotas.

#10

93% jauniešu ir saskārušies ar kādām mentālās veselības situācijām. **69%** jauniešu atzīst, ka **pārāk ilgi pavada laiku pie datora vai telefona**, un **54%** – **sociālajos tīklos**. **55%** jauniešu norādījuši, ka **mācību slodze ir pārāk liela**. **Katrs otrais** jauniešis **izjutis aizkaitināmību un dusmas**, **42%** **vientulību**, **pamestību**, **41%** **nomāktību**, depresiju, **40%** **trauksmi** vai paniku. **Katrs ceturtais** jauniešis, kurš saskaras ar kādām mentālās veselības situācijām, **pēc palīdzības nevēršas**. Visbiežāk jaunieši vērsušies pie draugiem (53% no visiem jauniešiem) vai ģimenes (41%). **Tikai 12%** jauniešu vēršas pēc palīdzības pie **speciālistiem**. Kopumā novērojams, ka **jauniešiem ir nepietiekama informācija** par speciālistu palīdzības pieejamību, kā arī **psiholoģiskās barjeras** šādu palīdzību prasīt.

Jauniešu statistisks raksturojums

Statistika: jauniešu skaits

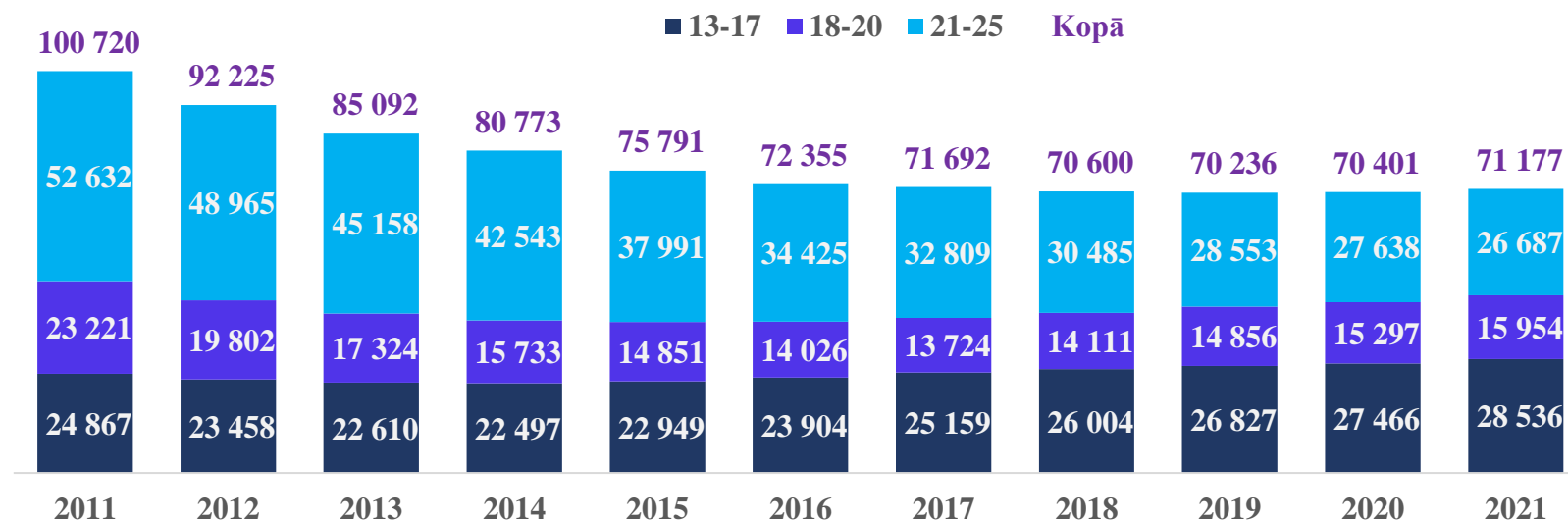
2021.gada sākumā Rīgā dzīvoja 71 177 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Lielākā daļa no tiem ir pilngadību sasnieguši jaunieši. Tas ir par 29% mazāk nekā Rīgā dzīvoja 2011.gadā.

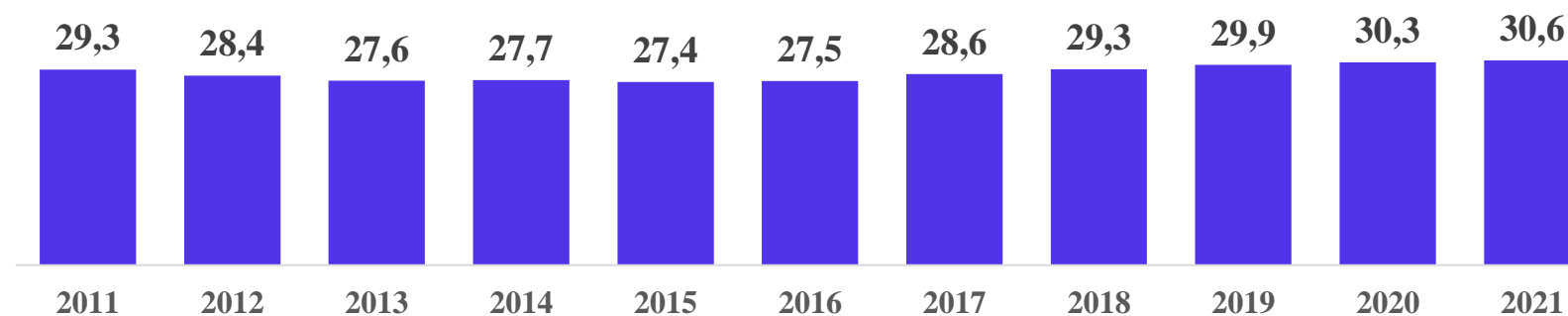
Pēdējo 10 gadu laikā par 49% samazinājies 21-25 gadīgo jauniešu skaits, par 31% 18-20 gadīgo jauniešu skaits, bet par 15% palielinājies 13-17 gadīgo jauniešu skaits. Nepilngadīgo jauniešu skaita pieaugums vērojams ik gadu kopš 2015.gada.

2021.gadā Rīgā dzīvo **30,6% no visiem Latvijas jauniešiem.** Un kopš 2015.gada Rīgā dzīvojošo Latvijas jauniešu īpatsvars ik gadu ir bijis pieaugošs.

Jauniešu (13-25) skaits

Rīgā dzīvojošo jauniešu īpatsvars Latvijas jauniešu kopskaitā %

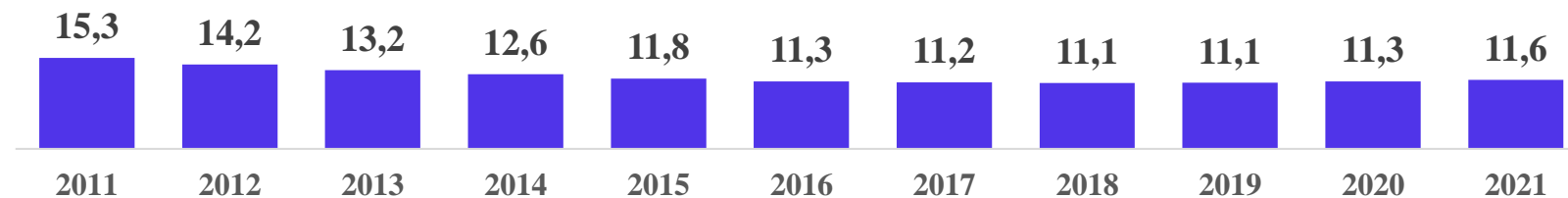

Statistika: jauniešu īpatsvars

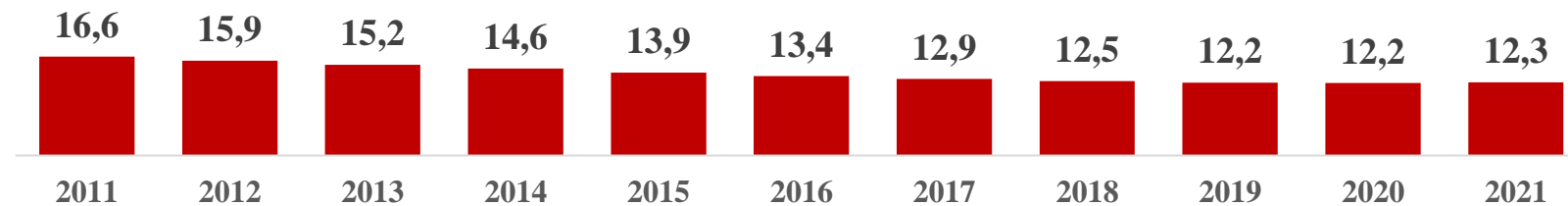
Jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem veido **11,6%** no visiem Rīgas iedzīvotājiem. Pēdējo 6 gadu periodā jauniešu īpatsvars nav būtiski mainījies, tomēr, salīdzinot ar 2011.gadu, īpatsvars ir būtiski zemāks. Jāpiebilst gan, ka **pēdējos četros gados vērojams neliels īpatsvara pieaugums.**

Salīdzinot ar Latvijas kopējiem jauniešu īpatsvara rādītājiem, Rīgā tas ir nedaudz zemāks. Ja Latvijā kopumā 12,3% no visiem iedzīvotājiem ir jaunieši, tad Rīgā 11,6%.

Jauniešu (13-25) īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā: Rīga

Jauniešu (13-25) īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā: Latvija

Jauniešu viedokļi un vērtējumi Apmierinātība ar savu pašvaldību

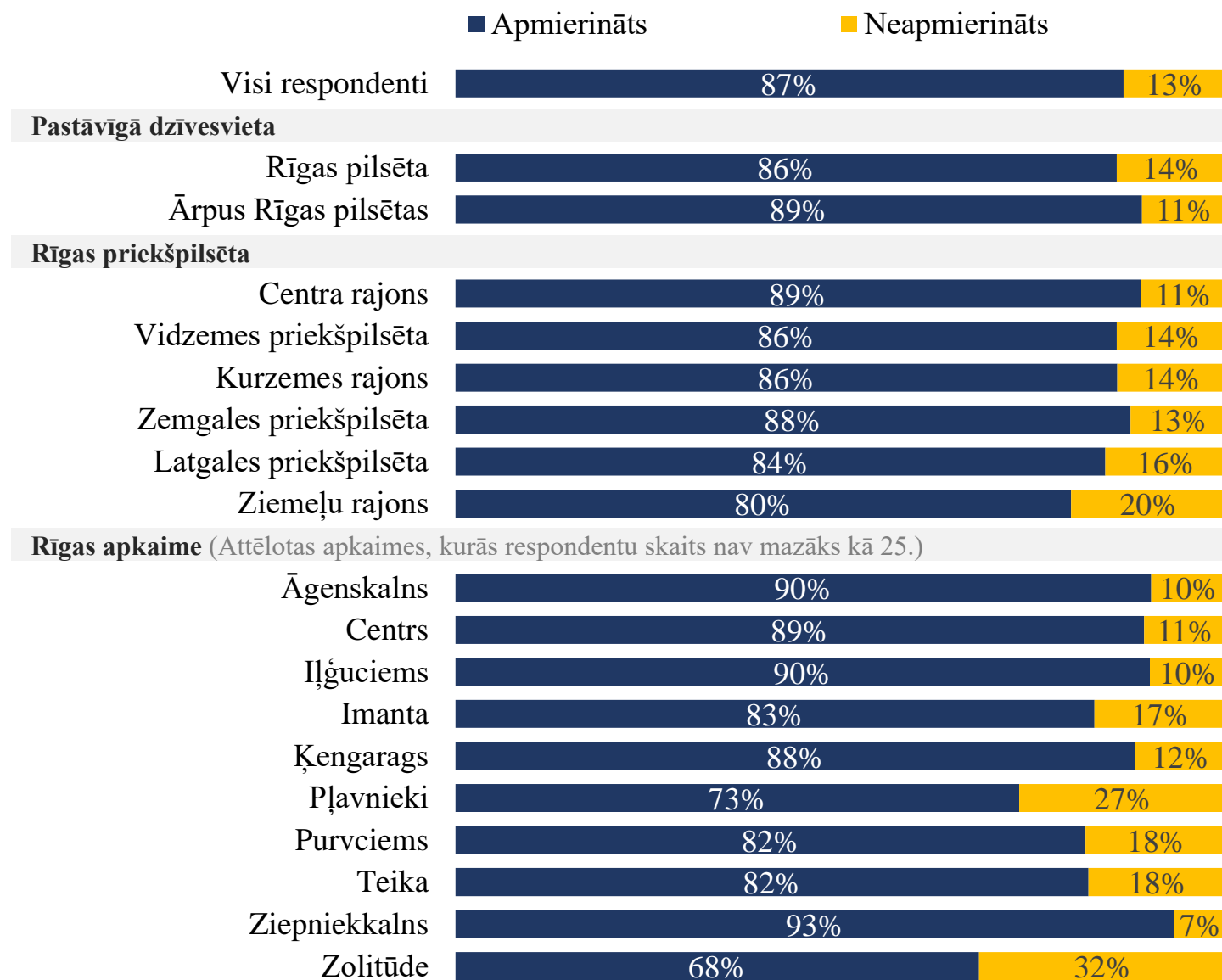
Apmierinātība ar Rīgu kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku

Absolūtais vairākums jauniešu ir apmierināti ar Rīgu kā vietu, kur dzīvot, strādāt, pavadīt brīvo laiku. Novērojams, ka apmierinātāki ar Rīgu ir tie jaunieši, kas dzīvo Centra rajonā, Zemgales priekšpilsētā, bet salīdzinoši vairāk kritisko vērtējumu saņemts no jauniešiem Latgales priekšpilsētā un Ziemeļu rajonā.

Apmierinātāki ir jaunieši Ziepniekkalnā, Āgenskalnā, Ilģuciemā, mazāk apmierināti – jaunieši Zolitūdē, Pļavniekos, Purvciemā, Teikā.

Novērojams arī, ka kritiskākus vērtējumus pauduši 19-20 gadīgie jaunieši.

Q1. Ja vērtē kopumā – cik apmierināts/-a Tu esi ar Rīgu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, strādāt un pavadīt brīvo laiku?

Neapmierinātības ar Rīgu iemesli

Tie 13% jauniešu, kuri ir neapmierināti ar Rīgu, kā iemeslus nosauc ļoti dažādus aspektus. Salīdzinoši biežāk norādīts uz gaisa piesārņojumu, brīvā laika aktivitāšu trūkumu, kā arī «nepatīkamiem cilvēkiem». Tomēr jāuzsver, ka šie dažādie neapmierinātības aspekti problemātiski šķiet ne vairāk kā 1%-2% no visiem jauniešiem.

Q1. Ja vērtē kopumā – cik apmierināts/-a Tu esi ar Rīgu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, strādāt un pavadīt brīvo laiku?

Q2. Kas ir būtiskākie iemesli, kādēļ neesi apmierināts/-a ar Rīgu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt?

Būtiskākie neapmierinātības iemesli

- 2%** Slikts gaiss, nepatīkama smaka, piesārņojums; Nepatīkami cilvēki; Nav ko darīt brīvajā laikā / Nav atpūtas, izklaides vietu.
- 1%** Pārāk daudz cilvēku, drūzma; Slikta ceļu/ielu kvalitāte; Slikti organizēta transportlīdzekļu kustība; Nav iespēju studēt, mācīties; Nedrošības sajūta; Infrastruktūra pie dzīvojamām mājām nav sakārtota.
- 0,5%** Nav darba, nodarbinātības iespēju / Bezdarbs; Nav veloceliņu; Viss ir ļoti dārgs.
- 0,4%** Zaļo zonu trūkums pilsētā; Maz iespēju sfērās, kuras interesē.
- 0,3%** Privāti iemesli.
- 0,2%** Zems atalgojums.
- 0,1%** Zems iedzīvotāju izglītības līmenis; Nesakopta vide; Iepirkšanās iespēju trūkums; Nav ģimenes, draugu šeit; Nav informācijas par pasākumiem; Nav pastaigu vietas/ Nav kur pastaigāties; Dārgs sabiedriskais transports, nav atlaižu; Sabiedriskais transports reti kursē; Mikrorajonos slikti apstākļi dzīvošanai.

Jauniešu viedokļi un vērtējumi Jauniešu aktivitātes

Jauniešu aktivitātes

Pēdējā gada laikā jaunieši Rīgā bijuši aktīvi **sporta un aktīvās atpūtas** individuālās aktivitātēs – tādās piedalījušies **57%** jauniešu. Arī **izklaides un kultūras** pasākumi apmeklēti aktīvi – uz tādiem bijis katrs otrais jaunietis.

Kopumā **39%** jauniešu iesaistās **individuālās kultūras un mākslas aktivitātēs** (glezno, dzied, spēlē kādu mūzikas instrumentu, veic radošu darbu ar datoru u.tml.). **Organizētās kultūras aktivitātēs** iesaistās **katrs trešais** jaunietis (mākslas un mūzikas skolas, deju pulciņi, koris, teātris u.tml.).

Katrs trešais jaunietis ir iesaistījies **tālākizglītības** aktivitātēs.

Izteikti mazāk aktīvi Rīgas jaunieši ir **sociālās un sabiedriskās** aktivitātēs. **Jauniešu projektos** iesaistīts bijis tikai **katrs piektais** jaunietis. **Katrs piektais** veicis arī **brīvprātīgo** darbu. **Izglītības iestāžu pašpārvaldēs** piedalās aptuveni **katrs desmitais** jaunietis, un tik pat – **nevalstisko organizāciju** darbā. **Vietējo kopienu** aktivitātes piesaista **tikai 7%** jauniešu.

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi iesaistījies pēdējo 12 mēnešu laikā Rīgā? Ko no minētā darīji tieši Rīgā?

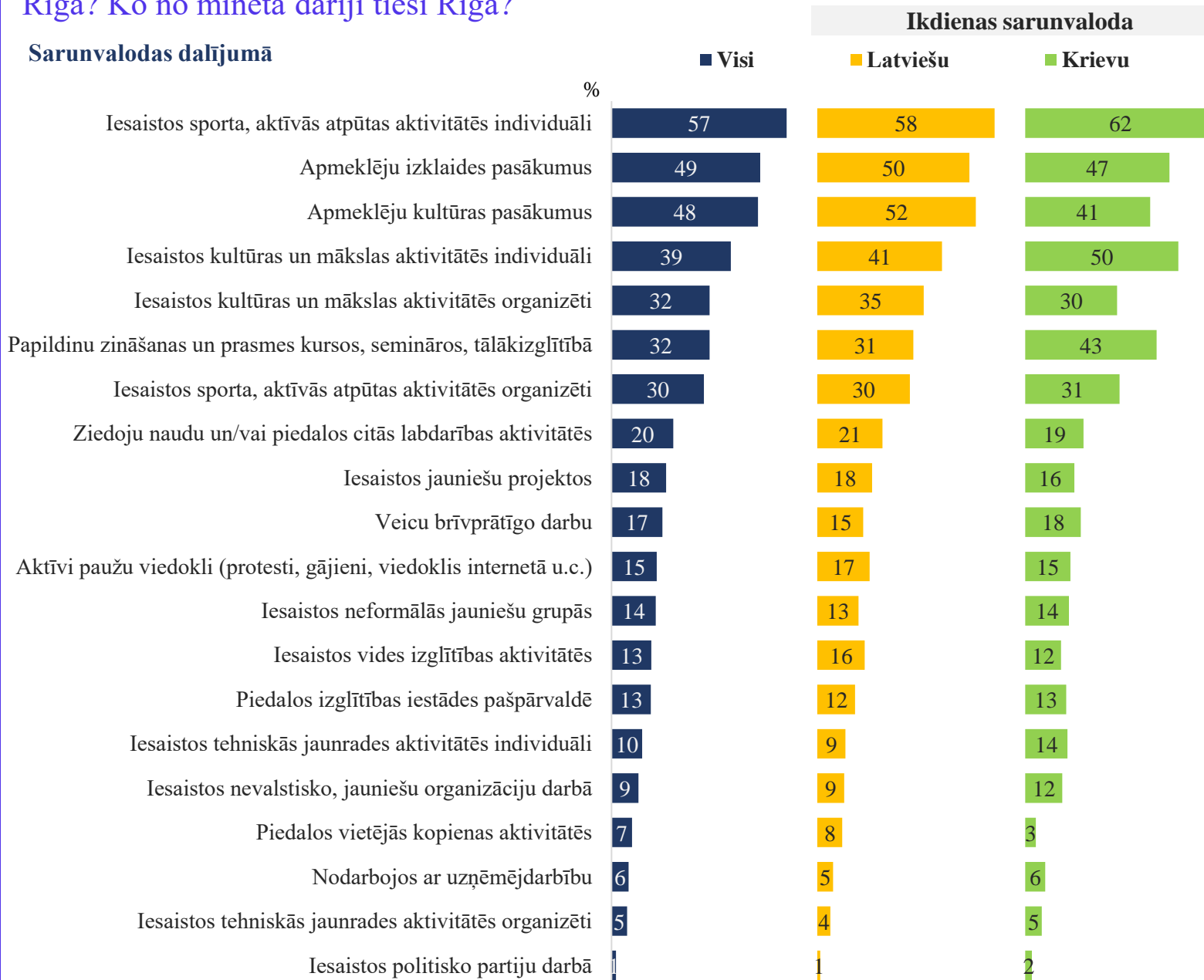
Jauniešu aktivitātes

Jāuzsver – **vecuma grupu dalījumā jauniešu aktivitātē nav vērojamas atšķirības.** Kopējā aktivitāte ir līdzīga nepilngadīgo un pilngadīgo mērķgrupās.

Atšķirības ir vērojamas ikdienas sarunvalodas aspektā. Latviešu valodā ikdienā runājošie jaunieši biežāk nekā krievu valodā runājošie apmeklē kultūras un izklaides pasākumus, iesaistās organizētās kultūras un mākslas aktivitātēs.

Savukārt **krievu valodā** ikdienā runājošie jaunieši biežāk nekā latviešu valodā runājošie papildina zināšanas **tālākizglītībā, iesaistās kultūras un mākslas aktivitātēs individuāli, kā arī biežāk ir iesaistīti tehniskās jaunrades aktivitātēs.**

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi iesaistījies pēdējo 12 mēnešu laikā Rīgā? Ko no minētā darīji tieši Rīgā?

Jauniešu aktivitātes (a)

Dati liecina, ka līdzdalībā aktīvāki ir jaunieši, kas dzīvo **Ziemeļu** un **Centra** rajonos, kā arī **Vidzemes** priekšpilsētā.

Savukārt **mazāk aktīvi** ir jaunieši, kas dzīvo **Latgales** priekšpilsētā un **Kurzemes** rajonā.

Aptaujas dati gan neļauj interpretēt, kas ir šo atšķirību iemesli (pieejamās iespējas, jauniešu intereses vai tml.).

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi iesaistījies pēdējo 12 mēnešu laikā Rīgā? Ko no minētā darīji tieši Rīgā?

Priekšpilsētu dalījumā

	Visi %	Dzīvesvieta →							
		Rīgas pilsēta	Ārpus Rīgas pilsētas	Centra rajons	Vidzemes priekšpilsēta	Kurzemes rajons	Zemgales priekšpilsēta	Latgales priekšpilsēta	Ziemeļu rajons
PERSONĪGI IESAISTĪJIES P12M LAIKĀ RĪGĀ	92	93	89	94	94	91	94	89	96
Apmeklēju izklaides pasākumus	49	46	55	50	46	45	42	41	57
Apmeklēju pasākumus (teātris, koncerti, kino u.c.)	48	47	51	52	41	48	46	41	56
Iesaistos sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs individuāli	57	63	42	68	66	61	59	61	63
Iesaistos kultūras un mākslas aktivitātēs individuāli	39	45	23	48	45	49	40	34	51
Iesaistos kultūras un mākslas aktivitātēs organizēti	32	34	28	36	33	34	35	25	42
Papildīnu zināšanas un prasmes kursus, semināros, apmācībās, tālākizglītībā	32	34	28	35	39	31	35	32	30
Iesaistos sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs organizēti	30	32	26	30	31	34	31	26	41
Iesaistos vides izglītības aktivitātēs	13	14	11	21	10	13	12	15	11
Iesaistos tehniskās jaunrades aktivitātēs individuāli	10	11	8	11	13	9	5	11	20
Iesaistos tehniskās jaunrades aktivitātēs organizēti	5	6	3	7	6	2	7	6	13
NEVIENĀ NO ŠĪM	8	7	11	6	6	9	6	11	4

Jauniešu aktivitātes (a)

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi iesaistījies pēdējo 12 mēnešu laikā Rīgā? Ko no minētā darīji tieši Rīgā?

Apkaimju dalījumā

	Visi	Dzīvesvieta →									
		Āgenskalns	Centrs	Iļģuciems	Imanta	Kengarags	Ļaivnieki	Purvciems	Teika	Ziepniekkalns	Zolitūde
PERSONĪGI IESAISTĪJIES P12M LAIKĀ RĪGĀ	92	97	94	90	90	94	85	96	89	92	96
Iesaistos sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs individuāli	57	64	69	66	58	69	57	60	63	63	60
Apmeklēju izklaides pasākumus	49	47	50	50	45	39	33	47	43	26	48
Apmeklēju pasākumus (teātris, koncerti, kino u.c.)	48	62	53	38	42	36	37	34	43	37	44
Iesaistos kultūras un mākslas aktivitātēs individuāli	39	55	46	50	43	42	24	51	49	42	52
Iesaistos kultūras un mākslas aktivitātēs organizēti	32	46	36	24	33	33	13	34	29	37	40
Papildīnu zināšanas un prasmes kursus, semināros, apmācībās, tālākizglītībā	32	29	36	22	34	33	39	43	29	37	36
Iesaistos sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs organizēti	30	38	31	30	37	22	24	26	31	37	20
Iesaistos vides izglītības aktivitātēs	13	17	21	12	10	22	20	6	9	8	24
Iesaistos tehniskās jaunrades aktivitātēs individuāli	10	6	11	12	10	25	9	15	11	8	4
Iesaistos tehniskās jaunrades aktivitātēs organizēti	5	2	7	2	3	6	11	6	11	3	8
NEVIENĀ NO ŠĪM	8	3	6	10	10	6	15	4	11	8	4

Jauniešu aktivitātes (b)

Q4. Un, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi iesaistījies pēdējo 12 mēnešu laikā Rīgā? Ko no minētā darīji tieši Rīgā?

Priekšpilsētu dalījumā

	Visi	Dzīvesvieta →							Ziemeļu rajons
		Rīgas pilsēta	Ārpus Rīgas pilsētas	Centra rajons	Vidzemes priekšpilsēta	Kurzemes rajons	Zemgales priekšpilsēta	Latgales priekšpilsēta	
PERSONĪGI IESAISTĪJIES P12M LAIKĀ RĪGĀ	51	52	49	54	54	49	50	49	63
Ziedoju naudu un/vai piedalos citās labdarības aktivitātēs	20	22	16	29	26	19	23	16	23
Iesaistos jauniešu projektos	18	18	18	22	18	18	15	14	17
Veicu brīvprātīgo darbu	17	17	15	14	21	17	12	15	28
Aktīvi paužu viedokli	15	17	10	20	12	15	17	20	18
Iesaistos neformālās jauniešu grupās	14	15	14	14	16	13	12	12	27
Piedalos izglītības iestādes pašpārvaldē	13	14	9	15	17	14	15	13	8
Iesaistos nevalstisko, jauniešu organizāciju darbā	9	10	6	10	11	10	7	11	8
Piedalos vietējās kopienas aktivitātēs	7	7	5	7	7	7	5	6	17
Nodarbojos ar uzņēmējdarbību	6	6	5	7	8	6	7	3	5
Iesaistos politisko partiju darbā	1	2	1	2	2	2	3	1	1
NEVIENĀ NO ŠĪM	49	48	51	46	46	51	50	51	37

Jauniešu aktivitātes (b)

Q4. Un, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi iesaistījies pēdējo 12 mēnešu laikā Rīgā? Ko no minētā darīji tieši Rīgā?

Apkaimju dalījumā

	Visi	Dzīvesvieta →									
		Āgenskalns	Centrs	Iļģuciems	Imanta	Kengarags	Ļavnieki	Purvciems	Teika	Ziepniekkalns	Zolitūde
PERSONĪGI IESAISTĪJIES P12M LAIKĀ RĪGĀ	51	46	54	52	51	42	48	51	56	47	56
Ziedoju naudu un/vai piedalos citās labdarības aktivitātēs	20	26	30	10	19	11	11	17	32	16	28
Iesaistos jauniešu projektos	18	20	22	18	15	17	20	17	18	16	12
Veicu brīvprātīgo darbu	17	20	15	14	14	19	11	17	18	5	24
Aktīvi paužu viedokli	15	13	20	18	15	22	23	25	6	11	20
Iesaistos neformālās jauniešu grupās	14	15	15	14	12	14	14	25	21	5	20
Piedalos izglītības iestādes pašpārvaldē	13	11	15	24	12	6	16	13	18	16	16
Iesaistos nevalstisko, jauniešu organizāciju darbā	9	14	11	8	6	22	5	8	18	11	4
Piedalos vietējās kopienas aktivitātēs	7	9	7	4	5	6	9	4	3	3	12
Nodarbojos ar uzņēmējdarbību	6	4	7	10	5	3	2	8	6	8	8
Iesaistos politisko partiju darbā	1	1	2	4	2		2		3	3	4
NEVIENĀ NO ŠĪM	49	54	46	48	49	58	52	49	44	53	44

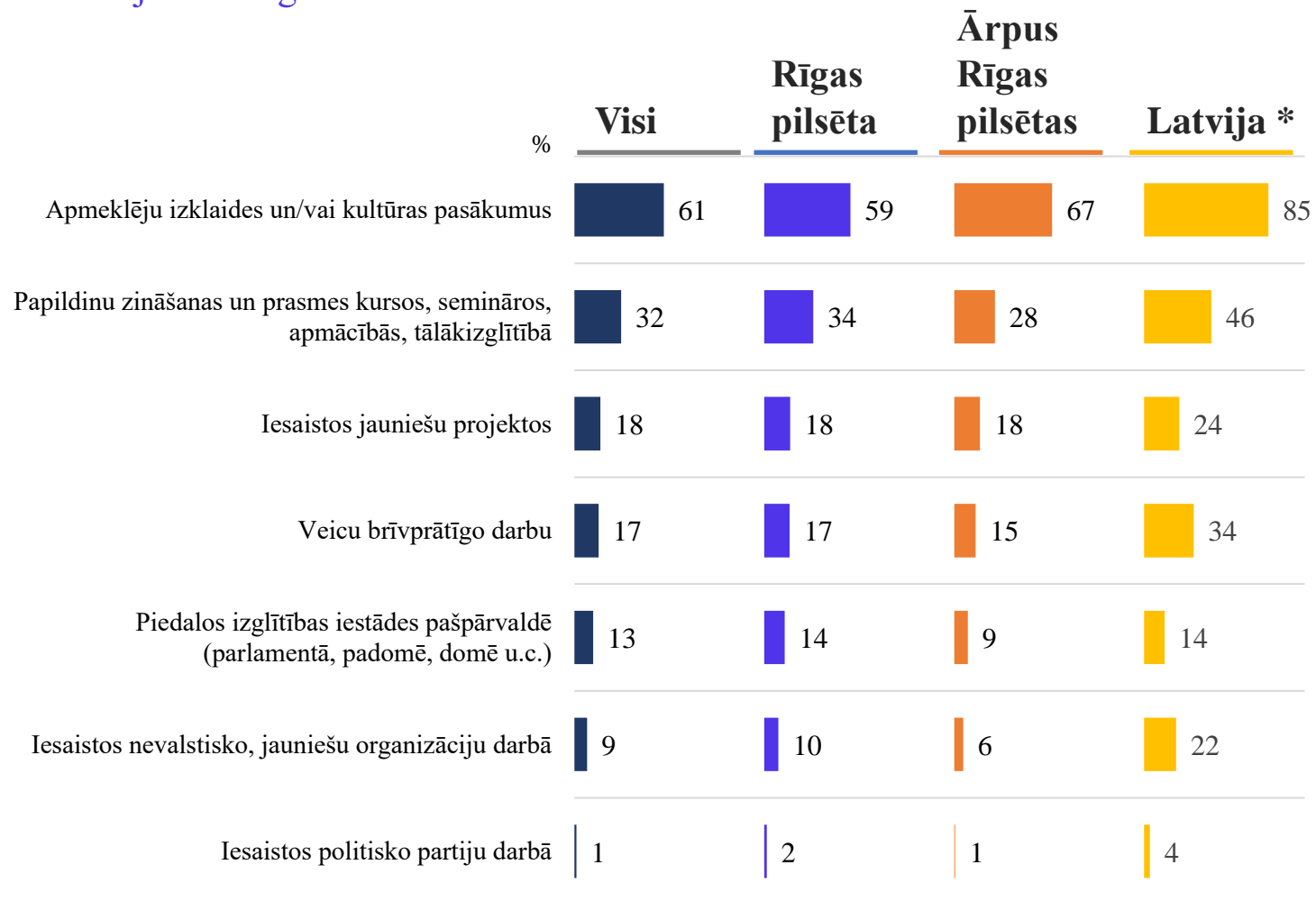
Jauniešu aktivitātes

Salīdzinot Rīgas jauniešu aktivitāti ar Latvijas kopējiem rādītājiem (salīdzinājumi pieejami tikai par nelielu daļu kategoriju!), novērojams, ka **Rīgas jauniešu aktivitāte ir daudz zemāka**. Ja Latvijā kopumā 46% jauniešu iesaistās tālākizglītības aktivitātēs, tad Rīgā tikai 32%. Jauniešu projektos Latvijā kopumā iesaistās 24% jauniešu, Rīgā 18%. Brīvprātīgā darba aktivitātēs attiecīgi 34% un 17%. Līdzīgi arī citās aktivitāšu kategorijās.

Daļēji gan tas varētu būt skaidrojams ar **pandēmijas apstākļiem**, tomēr, visdrīzāk, ir arī citi iemesli. Tāpat daļēji iemesls varētu būt arī tas, ka **Rīgā jauniešiem ir daudz plašākas iespējas**, līdz ar to katras konkrētās aktivitātes līdzdalībnieku īpatsvars ir mazāks, nekā situācijā mazāk apdzīvotās vietās, ja izvēles ir ierobežotas un lielākai daļai jauniešu jāizvēlas kāda no tikai dažām pieejamām iespējām.

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi iesaistījies pēdējo 12 mēnešu laikā Rīgā? Ko no minētā darīji tieši Rīgā?

Q4. Un, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi iesaistījies pēdējo 12 mēnešu laikā Rīgā? Ko no minētā darīji tieši Rīgā?

* Latvijas jauniešu aptauja 2018. gadā

Jauniešu viedokļi un vērtējumi Brīvā laika pavadīšanas vietas

Brīvā laika pavadīšanas vietas

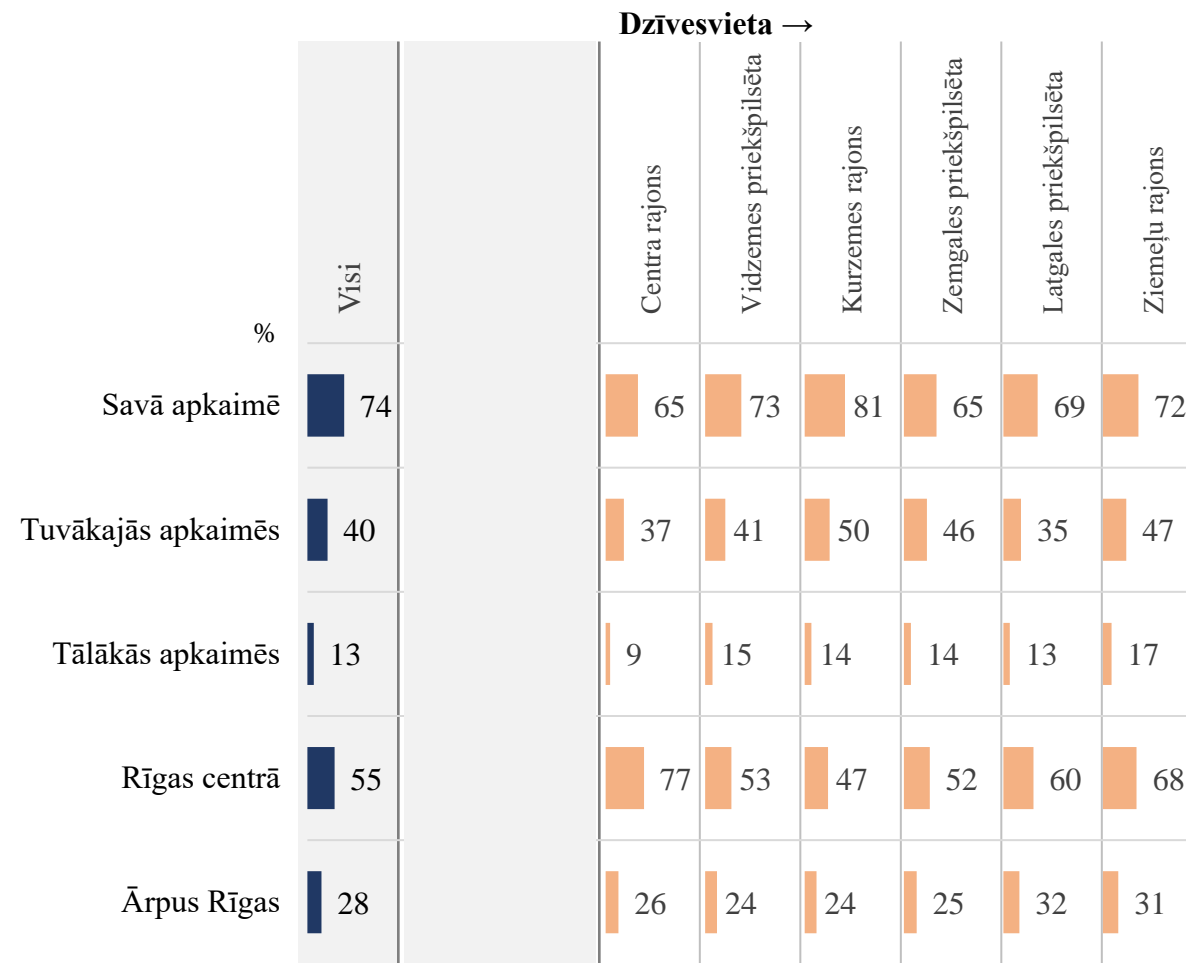
Savu brīvo laiku **74%** jauniešu pavada **savā apkaimē**. Tomēr liels ir arī to īpatsvars, kuri dodas ārpus savas apkaimes – **40%** laiku pavada **tuvākajās apkaimēs**, bet **55% Rīgas centrā**. **28%** dodas arī ārpus Rīgas.

Rīgas centrā laiku vairāk pavada jaunieši no Ziemeļu rajona un Latgales priekšpilsētas. Savā apkaimē laiku vairāk pavada jaunieši Kurzemes rajonā.

Konkrētu apkaimju griezumā novērojams, ka **uz Rīgas centru** laiku pavadīt biežāk dodas jaunieši no **Ķengaraga** un **Ļavniekiem**. Bet savā apkaimē laiku vairāk pavada **Imantā**, **Āgenskalnā** un **Īļģuciemā** dzīvojošie jaunieši.

Q5. Kur Tu visbiežāk pavadi savu brīvo laiku? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

Priekšpilsētu dalījumā

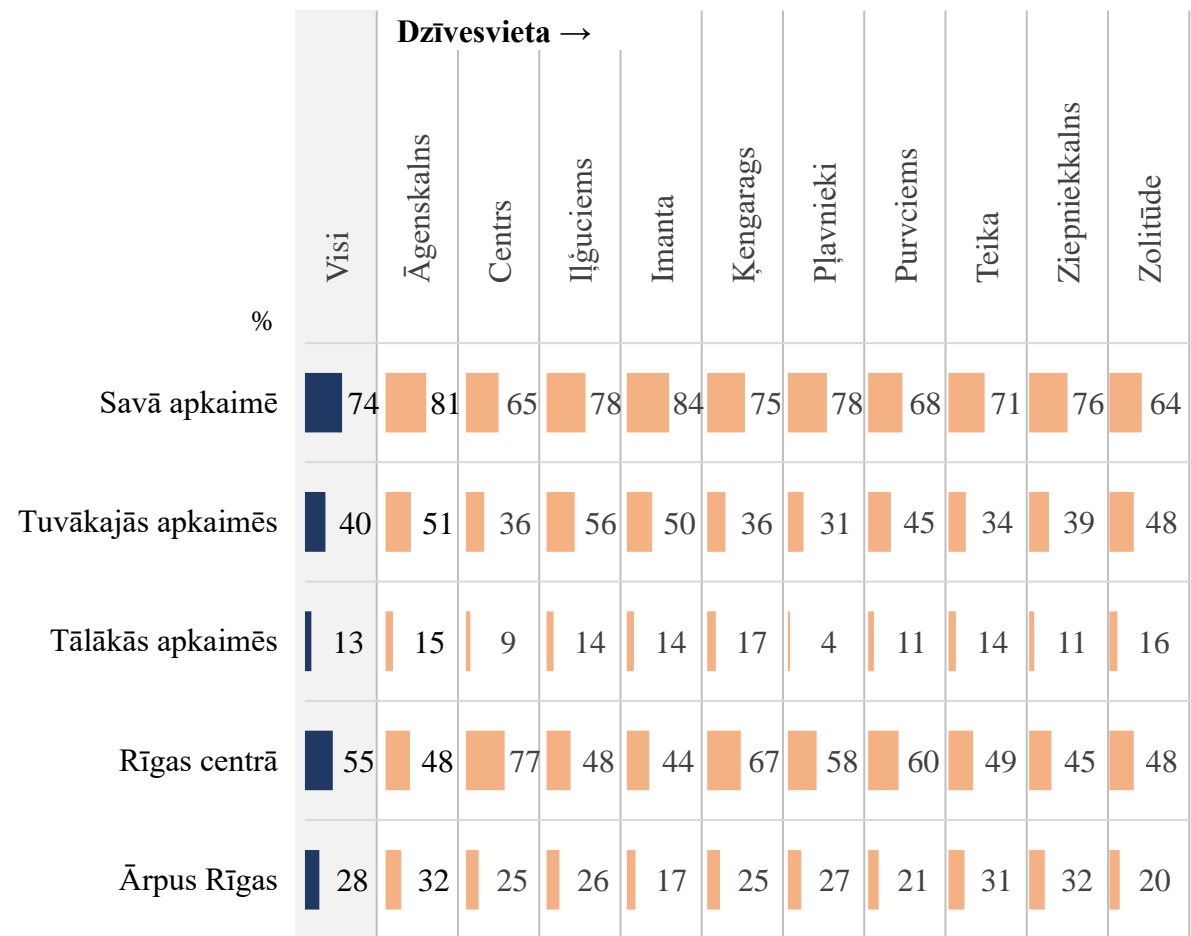

Brīvā laika pavadīšanas vietas

Konkrētu apkaimju griezumā novērojams, ka **uz Rīgas centru** laiku pavadīt biežāk dodas jaunieši no **Ķengaraga** un **Ļavniekiem**. Bet savā apkaimē laiku vairāk pavada **Imantā, Āgenskalnā** un **Īļģuciemā** dzīvojošie jaunieši.

Q5. Kur Tu visbiežāk pavadi savu brīvo laiku? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

Apkaimju dalījuma

Jauniešu viedokļi un vērtējumi Brīvā laika iespējas

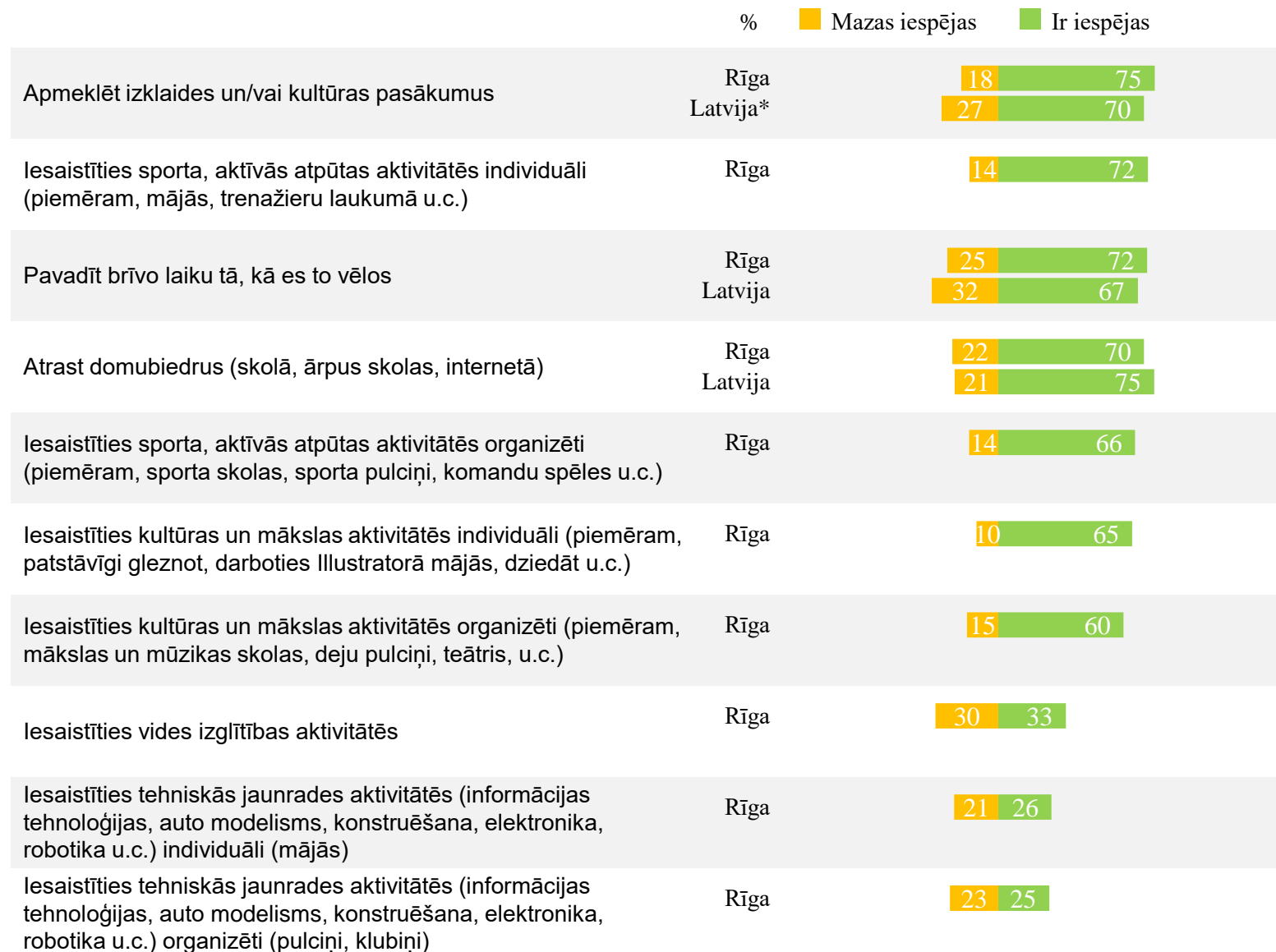
Brīvā laika iespējas

Savas brīvā laika iespējas jaunieši Rīgā vērtē **izteikti pozitīvi**. Salīdzinot ar Latvijas kopējiem rādītājiem (kur pieejams) Rīgas jauniešu vērtējumi ir pozitīvāki. Piemēram, 72% Rīgas jauniešu vērtē, ka viņiem ir iespējas pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm (Latvijas vidējais rādītājs – 67%).

Par daļu iespēju vairākumam jauniešu nav bijis konkrēta viedokļa. Tādas ir iespējas **vides izglītības** aktivitātēs, kā arī **tehniskās jaunrades** aktivitātēs. Tomēr jāuzsver, ka aptuveni puse no tiem, kuri ir varējuši sniegt konkrētu vērtējumu, šīs iespējas vērtē kā mazas vai nepieejamas.

Q11. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas Rīgā dažādos aspektos.

Q12. Un novērtē savas iespējas vēl šādos dažos aspektos.

Latvija: Mazas iespējas – Nav iespēju + Mazas iespējas / Ir iespējas – Ir lielas iespējas + Ir visas iespējas
Atbilde ‘Grūti pateikt/ Uz mani tas neattiecas/ Mani tas neinteresē’ nav attēlota grafikā

* Latvijas jauniešu aptauja 2018. gadā

Brīvā laika iespējas

Apkaimju griezumā novērojams, ka kopumā **kritiskāk** savas iespējas vērtē **Zolitūdē** un **Teikā** dzīvojošie jaunieši, bet izteikti **pozitīvāk** – **Imantā** un **Ķengaragā** dzīvojošie jaunieši.

Q11. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas Rīgā dažādos aspektos.

Q12. Un novērtē savas iespējas vēl šādos dažos aspektos.

Apkaimju dalījumā

■ Grafikā attēlota atbilde 'Ir iespējas' %

	Dzīvesvieta →										
	Visi	Āgenskalns	Centrs	Iļģuciems	Imanta	Ķengarags	Ļaivnieki	Purvciems	Teika	Ziepiņkalns	Zolitūde
Iesaistīties sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs individuāli	72	65	73	71	75	85	75	79	61	79	61
Pavadīt brīvo laiku tā, kā es to vēlos	72	71	77	76	79	65	67	70	68	75	72
Atrast domubiedrus (skolā, ārpus skolas, internetā)	70	66	65	83	73	65	69	70	52	83	67
Apmeklēt kultūras pasākumus (teātris, koncerti, kino u.c.)	68	69	73	58	67	84	69	56	74	54	78
Iesaistīties sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs organizēti	66	69	70	68	69	62	69	67	52	71	72
Iesaistīties kultūras un mākslas aktivitātēs individuāli	65	69	77	68	77	77	50	76	57	64	67
Apmeklēt izklaides pasākumus	61	69	61	55	52	63	58	47	48	57	59
Iesaistīties kultūras un mākslas aktivitātēs organizēti	60	71	60	61	63	63	55	56	52	61	67
Iesaistīties vides izglītības aktivitātēs	33	29	32	35	32	40	44	41	26	22	22
Iesaistīties tehniskās jaunrades aktivitātēs individuāli (mājās)	26	16	17	27	36	36	31	24	17	43	17
Iesaistīties tehniskās jaunrades aktivitātēs organizēti (pulciņi, klubiņi)	25	21	22	32	28	24	38	15	26	30	17

Brīvā laika vēlmes

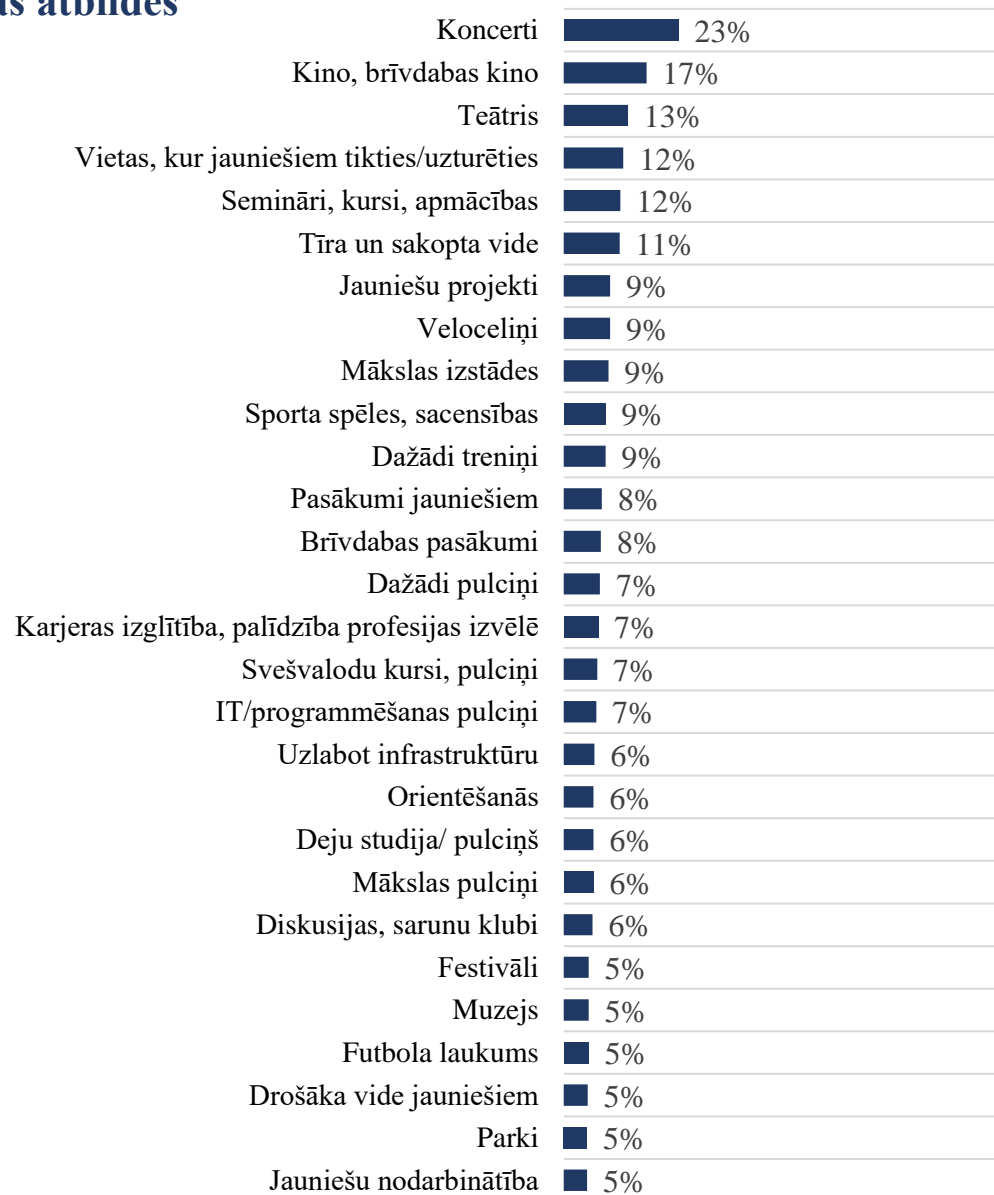
Lūgti norādīt, kādas iespējas pavadīt brīvo laiku jaunieši vēlētos Rīgā, tiek sniegtas ļoti dažādas atbildes. Salīdzinoši visbiežāk jaunieši izteikuši vēlmi pēc **koncertiem** (to min 23%), **kino un brīvdabas kino** (17%), **teātra** (13%).

Aptuveni katrs desmitais jaunietis norāda, ka vēlētos **vairāk vietu, kur jauniešiem uzturēties, tālākizglītības iespējas, tīrāku un sakoptu vidi**.

Kopumā atbildes liecina par ļoti daudzpusīgām jauniešu interesēm. Nav iespējas kādas konkrētas identificēt kā visbūtiskākās.

Q6. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas iespējas pavadīt brīvo laiku Tu vēlētos Rīgā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Biežākās atbildes

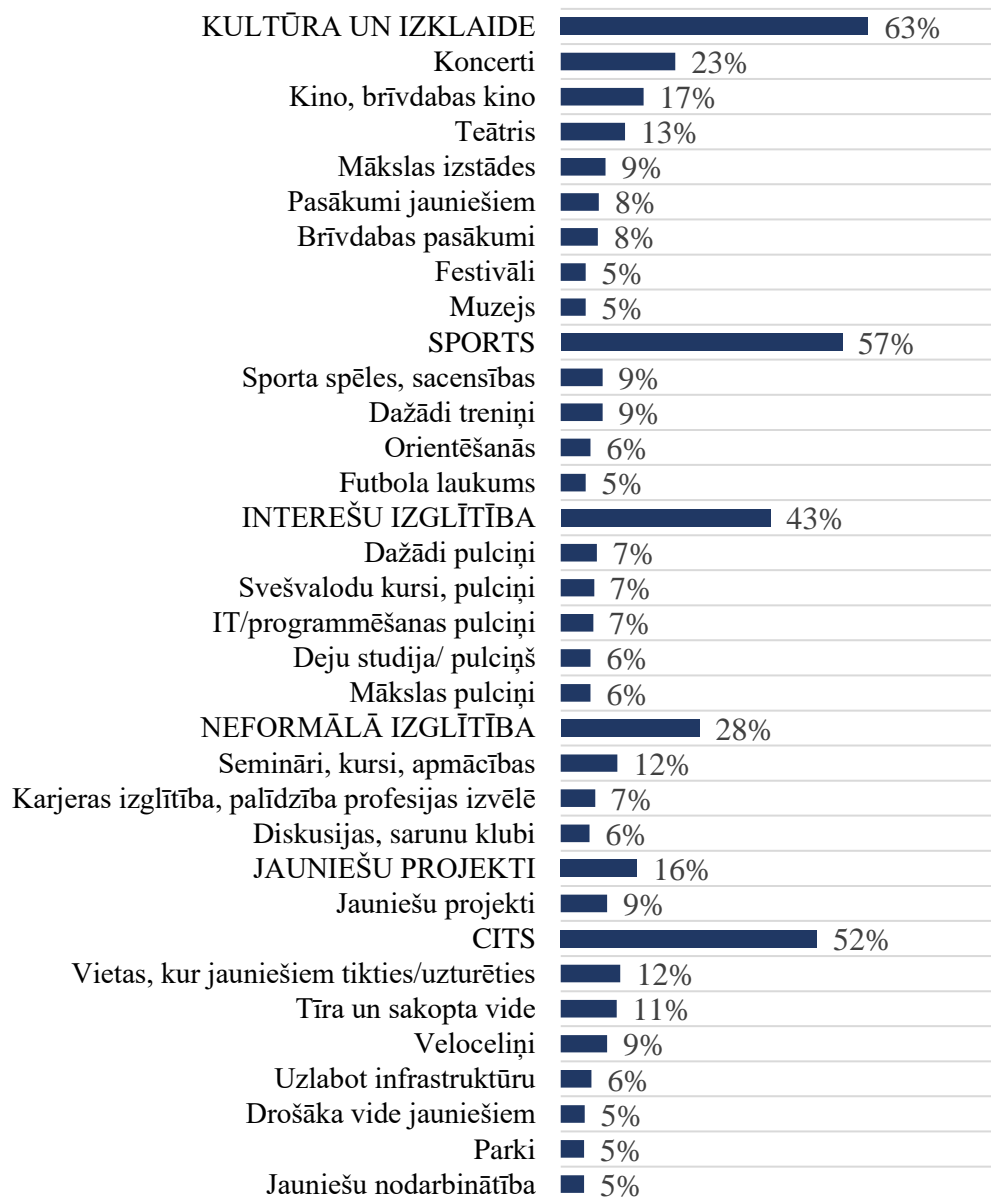
* Piezīme: Grafikā attēlotas tās atbildes, kuras minējuši vismaz 5% respondentu.

Brīvā laika vēlmes

Vērtējot tematiski grupēti, visbiežāk jaunieši kā vēlamas nosaukuši dažādas **kultūras un izklaides aktivitātes** (tās norāda 63% jauniešu), kā arī **sporta aktivitātes** (57%).

Plašākas **interesu izglītības** iespējas vēlētos 43% jauniešu, bet 28% vēlētos plašākas **neformālās izglītības** iespējas.

Q6. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas iespējas pavadīt brīvo laiku Tu vēlētos Rīgā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

* Piezīme: Grafikā attēlotas tās atbildes, kuras minējuši vismaz 5% respondentu.

Jauniešu viedokļi un vērtējumi Drošība Rīgā

Drošība Rīgā

Vērtējot, cik droši jūtas savā apkaimē vai ārpus tās, jauniešu vērtējumi ir neviennozīmīgi. Savā apkaimē ļoti droši vai droši jūtas 53% jauniešu, tai pat laikā 36% vērtē, ka jūtas tikai vidēji droši, bet vēl 9% – ka nedroši vai ļoti nedroši.

Savukārt ārpus savas apkaimes droši vai ļoti droši jūtas tikai 7% jauniešu, kamēr 47% jūtas tikai vidēji droši, bet 45% nedroši vai ļoti nedroši.

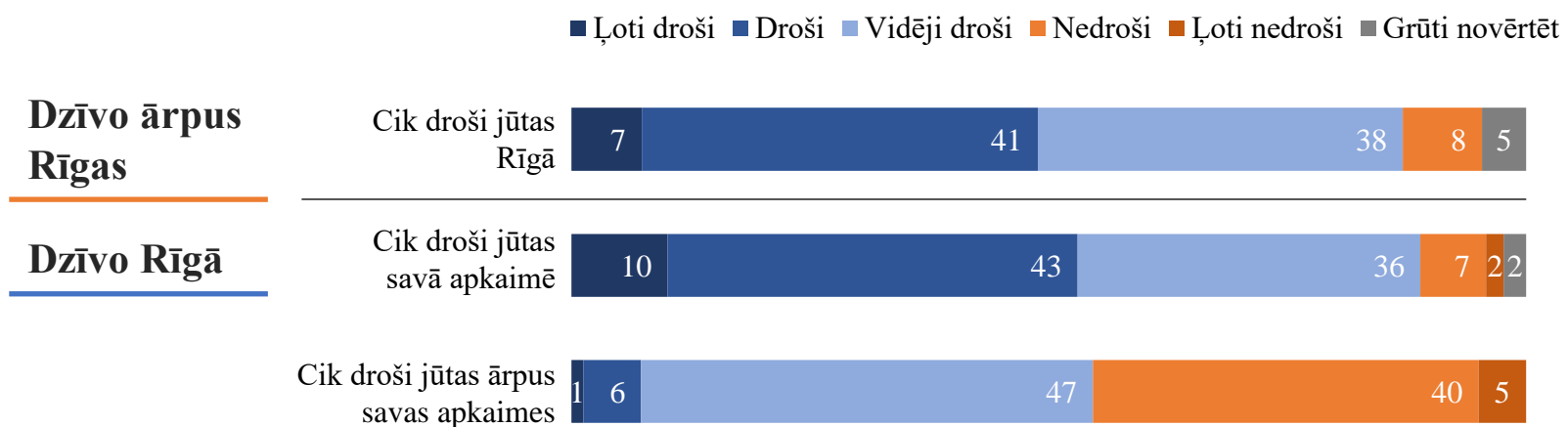
Tie jaunieši, kuri Rīgā nedzīvo, bet tikai uzturas daļu sava laika, kopumā drošību Rīgā vērtē tāpat, kā Rīgas jaunieši savu apkaimi (kas loģiski skaidrojams ar to, ka šie jaunieši uzturas tikai atsevišķās, konkrētās apkaimēs).

Jaunieši tika lūgti arī norādīt konkrētu iemeslu, kādēļ jūtas nedroši. Absolūtais vairākums jauniešu norādījuši, ka iemesls ir "cilvēki reibumā", "aizdomīgi cilvēki", "bezpajumtnieki".

Q7. Kā Tu novērtētu, vai kopumā jūties droši savā apkaimē (vietā, kur dzīvo), kad atrodi ārpus mājām (uz ielas, sabiedriskajā transportā, kafejnīcās, laukumos, parkos u.c.)?

Q9. Un vai kopumā jūties droši ārpus savas apkaimes, kad atrodi ārpus mājām Rīgā (uz ielas, sabiedriskajā transportā, kafejnīcās, laukumos, parkos u.c.)?

Q9a. Vai kopumā jūties droši, kad uzturies Rīgā (uz ielas, sabiedriskajā transportā, kafejnīcās, laukumos, parkos u.c.)?

Drošība Rīgā

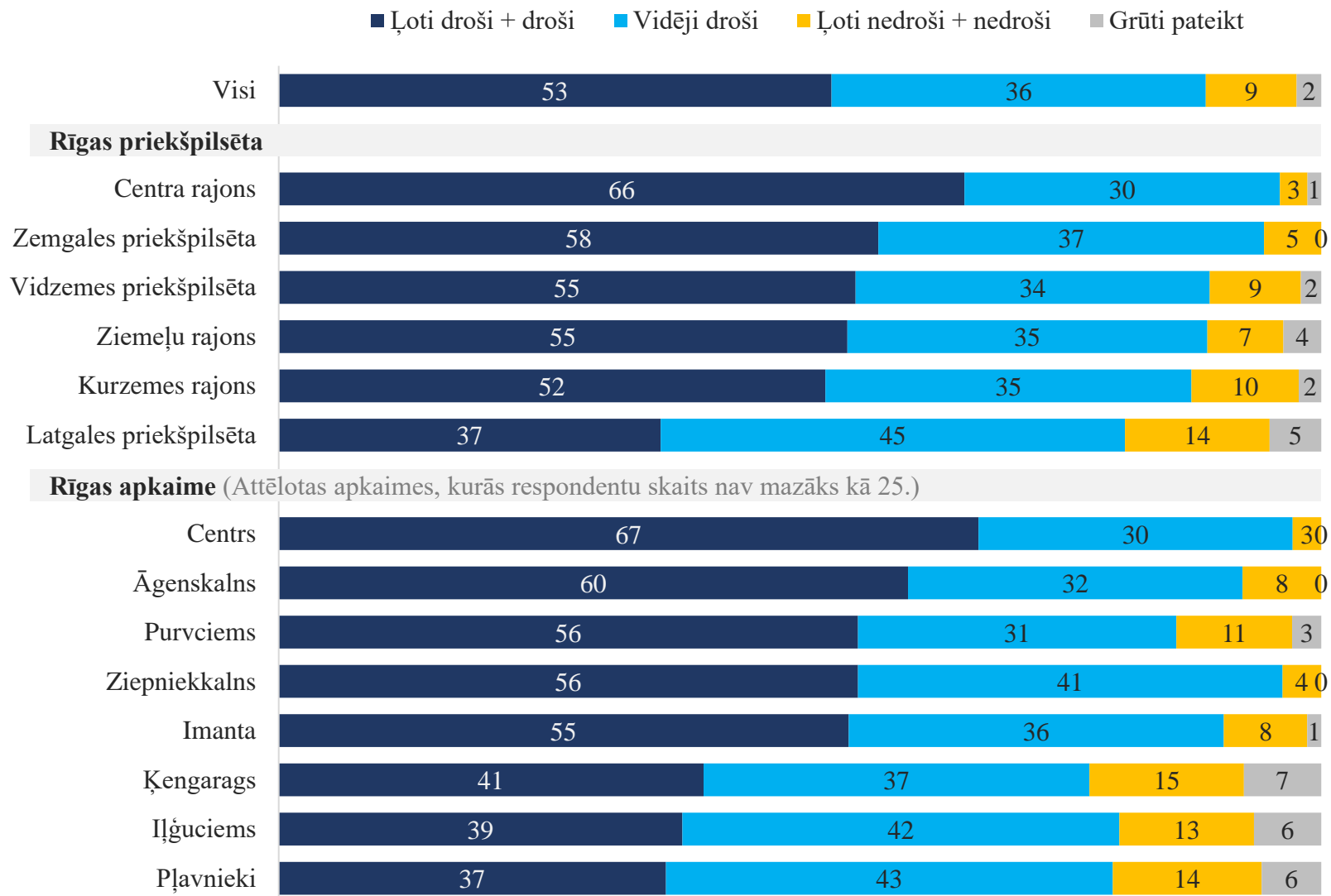
Dati liecina, ka **visdrošāk** jūtas jaunieši, kas dzīvo **Centra rajonā, Zemgales un Vidzemes priekšpilsētās**. Savukārt **visnedrošāk** jaunieši **Latgales priekšpilsētā, arī Kurzemes rajonā**.

Atbilstoši arī konkrētu apkaimju dalījumā. **Visdrošāk** jūtas **Centra, Āgenskalna, Purvciema** jaunieši. Bet **nedrošāk** – **Ļavniekos, Ilģuciemā, Ķengaragā** dzīvojošie.

Tomēr jāuzsver, ka **jauniešu vērtējumi ir neviennozīmīgi**. Piemēram, "drošākajā" apkaimē Centrā 67% jauniešu novērtē, ka jūtas droši, bet 30% tikai vidēji droši un 3% nedroši. Tātad arī **konkrētu apkaimju ietvaros situācijas ir ļoti atšķirīgas**, atkarībā no konkrētās jauniešu dzīvesvietas tajā vai citā apkaimes vietā.

Q7. Kā Tu novērtētu, vai kopumā jūties droši savā apkaimē (vietā, kur dzīvo), kad atrodi ārpus mājām (uz ielas, sabiedriskajā transportā, kafejnīcās, laukumos, parkos u.c.)?

Q9. Un vai kopumā jūties droši ārpus savas apkaimes, kad atrodi ārpus mājām Rīgā (uz ielas, sabiedriskajā transportā, kafejnīcās, laukumos, parkos u.c.)?

Jauniešu viedokļi un vērtējumi

Līdzdalība

Līdzdalība

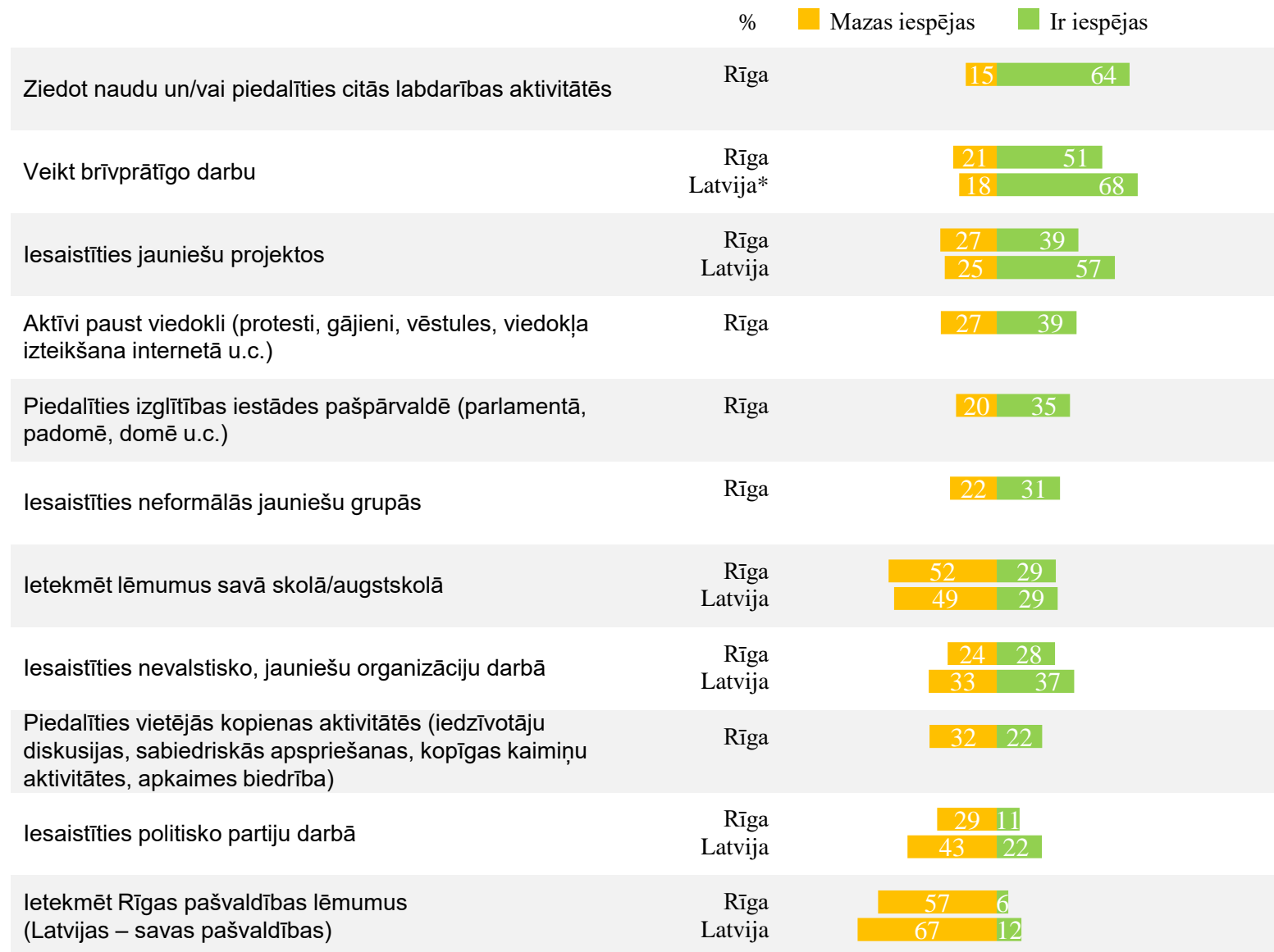
Vērtējot savas līdzdalības iespējas, jauniešu vērtējumi kopumā ir pozitīvi, lai arī ne ļoti izteikti. **Pozitīvi** tiek vērtētas iespējas iesaistīties **labdarības** aktivitātēs, veikt **brīvprātīgo darbu**, iesaistīties **jauniešu projektos**, kā arī **aktīvi paust savu viedokli**. **Viduvēji** tiek vērtētas iespējas piedalīties savas **izglītības iestādes pašpārvaldē** (35% vērtē, ka ir iespēju, bet 20%, ka nav šādu iespēju, pārējie nevar sniegt konkrētu novērtējumu), iesaistīties **neformālās jauniešu grupās** (attiecīgi 31% un 22%), **nevalstisko organizāciju** darbā (28% un 24%).

Viskritiskāk vērtētas iespējas **ietekmēt Rīgas pašvaldības lēmumus** (57% uzskata, ka ir maz iespēju, tikai 6%, ka ir iespējas), kā arī lēmumus **savā skolā vai augstskolā** (29% un 52%).

Tāpat jāuzsver, ka **vairāk kritisko** nekā pozitīvo vērtējumu jaunieši sniedz par iespējām piedalīties **vietējo kopienu aktivitātēs** (attiecīgi 22% un 32%).

Q11. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas Rīgā dažādos aspektos.

Novērtē, lūdzu, savas iespējas... Q12. Un novērtē savas iespējas vēl šādos dažos aspektos.

Latvija: Mazas iespējas – Nav iespēju + Mazas iespējas / Ir iespējas – Ir lielas iespējas + Ir visas iespējas
Atbilde ‘Grūti pateikt/ Uz mani tas neattiecas/ Mani tas neinteresē’ nav attēlota grafikā

* Latvijas jauniešu aptauja 2018. gadā

Q11. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas Rīgā dažādos aspektos.

Q12. Un novērtē savas iespējas vēl šādos dažos aspektos.

Priekšpilsētu dalījumā

■ Grafikā attēlota atbilde 'Ir iespējas' %

	Visi	Dzīvesvieta →							
		Rīgas pilsēta	Ārpus Rīgas pilsētas	Centra rajons	Vidzemes priekšpilsēta	Kurzemes rajons	Zemgales priekšpilsēta	Latgales priekšpilsēta	Ziemeļu rajons
Ziedot naudu un/vai piedalīties citās labdarības aktivitātēs	64	64	66	63	71	63	56	65	59
Veikt brīvprātīgo darbu	51	52	47	48	58	49	52	56	51
Iesaistīties jauniešu projektos	39	38	44	30	42	34	32	44	45
Aktīvi paust viedokli	39	37	42	39	41	34	36	41	39
Piedalīties izglītības iestādes pašpārvaldē	35	37	30	38	44	35	33	37	37
Iesaistīties neformālās jauniešu grupās	31	30	31	31	24	29	27	38	33
Ietekmēt lēmumus savā skolā/augstskolā	29	29	28	31	28	29	22	32	31
Iesaistīties nevalstisko, jauniešu organizāciju darbā	28	28	30	26	31	27	25	26	35
Piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs	22	22	21	20	29	20	16	24	27
Iesaistīties politisko partiju darbā	11	11	10	15	16	10	7	9	14
Ietekmēt Rīgas pašvaldības lēmumus	6	6	4	5	7	5	2	8	10

Q11. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas Rīgā dažādos aspektos.

Q12. Un novērtē savas iespējas vēl šādos dažos aspektos.

Apkaimju dalījumā

■ Grafikā attēlota atbilde 'Ir iespējas' %

Jauniešu viedokļi un vērtējumi Izglītība un nodarbošanās

Izglītība un nodarbošanās

Jauniešu vērtējumi par iespējām izglītības un nodarbošanās aspektā ir **drīzāk kritiski**. **Pozitīvi** tiek vērtētas **tālākizglītības** iespējas (54% uzskata, ka viņiem ir šādas iespējas). Visos **pārējos anketā iekļautos aspektos ne mazāk kā katrs trešais jauniešs sniedz kritiskus vērtējumus**. Karjeras konsultāciju iespējas 41% jauniešu vērtē pozitīvi, bet 32% – kritiski. Mācību prakses un jauniešu darba vasarā iespējas 35% vērtē pozitīvi, bet 47% negatīvi. Iespējas atrast sev tīkamu darbu pozitīvi vērtē tikai 27% jauniešu, kamēr negatīvi 48%. Arī iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību biežāk jaunieši vērtējuši kritiski (32%), nekā pozitīvi (22%).

Arī salīdzinot ar Latvijas kopējiem rādītājiem (kur iespējams) novērojams, ka **jaunieši Rīgā izteikti kritiskāk vērtē** savas izglītības un nodarbošanās iespējas.

Q11. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas Rīgā dažādos aspektos.

Q12. Un novērtē savas iespējas vēl šādos dažos aspektos.

Mazas iespējas – Nav iespēju + Mazas iespējas / Ir iespējas – Ir lielas iespējas + Ir visas iespējas
Atbilde ‘Grūti pateikt/ Uz mani tas neattiecas/ Mani tas neinteresē’ nav attēlota grafikā

* Latvijas jauniešu aptauja 2018. gadā

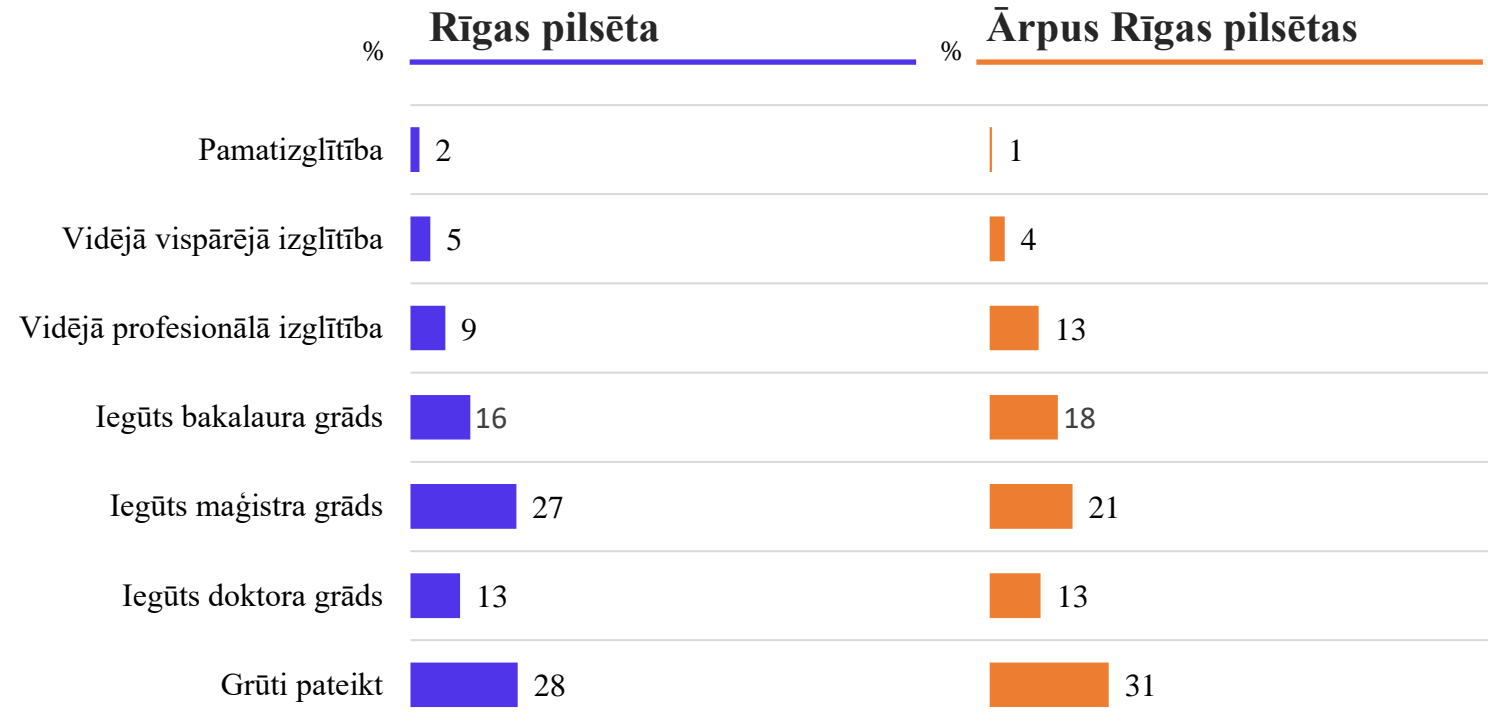
Izglītības plāni

Vaicāti par to, kas ir augstākais izglītības līmenis, kuru jaunieši plāno sasniegt, **gandrīz katrs trešais nav varējis sniegt konkrētu atbildi.**

Vairākums to, kuri ir snieguši konkrētu atbildi, **plāno iegūt augstāko izglītību.** 16% plāno iegūt augstāko izglītību, 27% maģistra grādu, bet 13% doktora grādu.

Profesionālo izglītību plāno iegūt tikai 9% aptaujāto.

D5. Kas ir augstākais izglītības līmenis, kuru Tu plāno sasniegt/iegūt?

Jauniešu viedokļi un vērtējumi

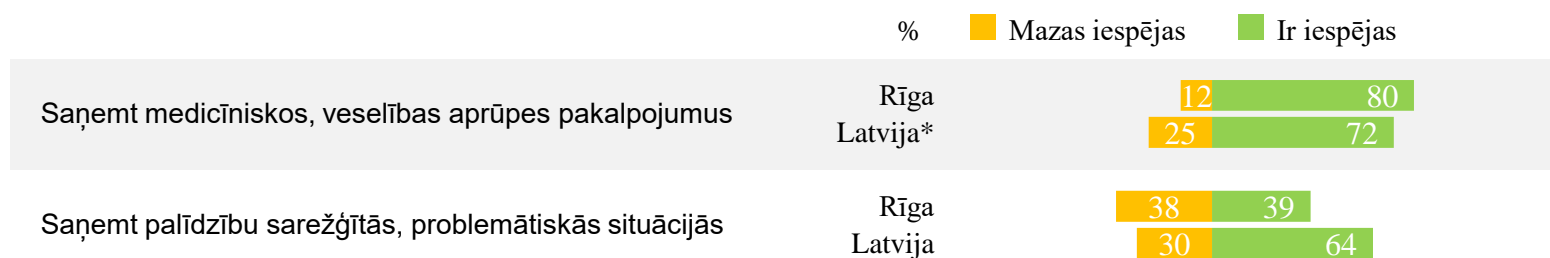
Veselīgs dzīvesveids

Veselīgs dzīvesveids

Rīgas jaunieši **izteikti pozitīvi** vērtē iespējas saņemt **medicīniskos, veselības aprūpes pakalpojumus** (80% pozitīvo vērtējumu, tikai 12% negatīvo). Tai pat laikā **ievērojami kritiskāk** nekā Latvijā kopumā jaunieši Rīgā vērtē savas **iespējas saņemt palīdzību sarežģītās, problemātiskās situācijās**. Ja Latvijā kopumā 64% jauniešu novērtē, ka viņiem ir šādas iespējas, tad Rīgā tikai 39%, kamēr 38% uzskata, ka viņiem ir maz šādu iespēju.

Q11. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas Rīgā dažādos aspektos.

Q12. Un novērtē savas iespējas vēl šādos dažos aspektos.

Latvija: Mazas iespējas – Nav iespēju + Mazas iespējas / Ir iespējas – Ir lielas iespējas + Ir visas iespējas
Atbilde ‘Grūti pateikt/ Uz mani tas neattiecas/ Mani tas neinteresē’ nav attēlota grafikā

* Latvijas jauniešu aptauja 2018. gadā

Jauniešu viedokļi un vērtējumi Iespēju izmantošana

Iespēju izmantošana

Lai novērtētu, vai jaunieši izmanto sev jau šobrīd pieejamās iespējas, papildus tika veikts aprēķins, cik liela daļa no jauniešiem, kas sniedz vērtējumu, ka konkrētās iespējas ir pieejamas, paši ir tās izmantojuši.

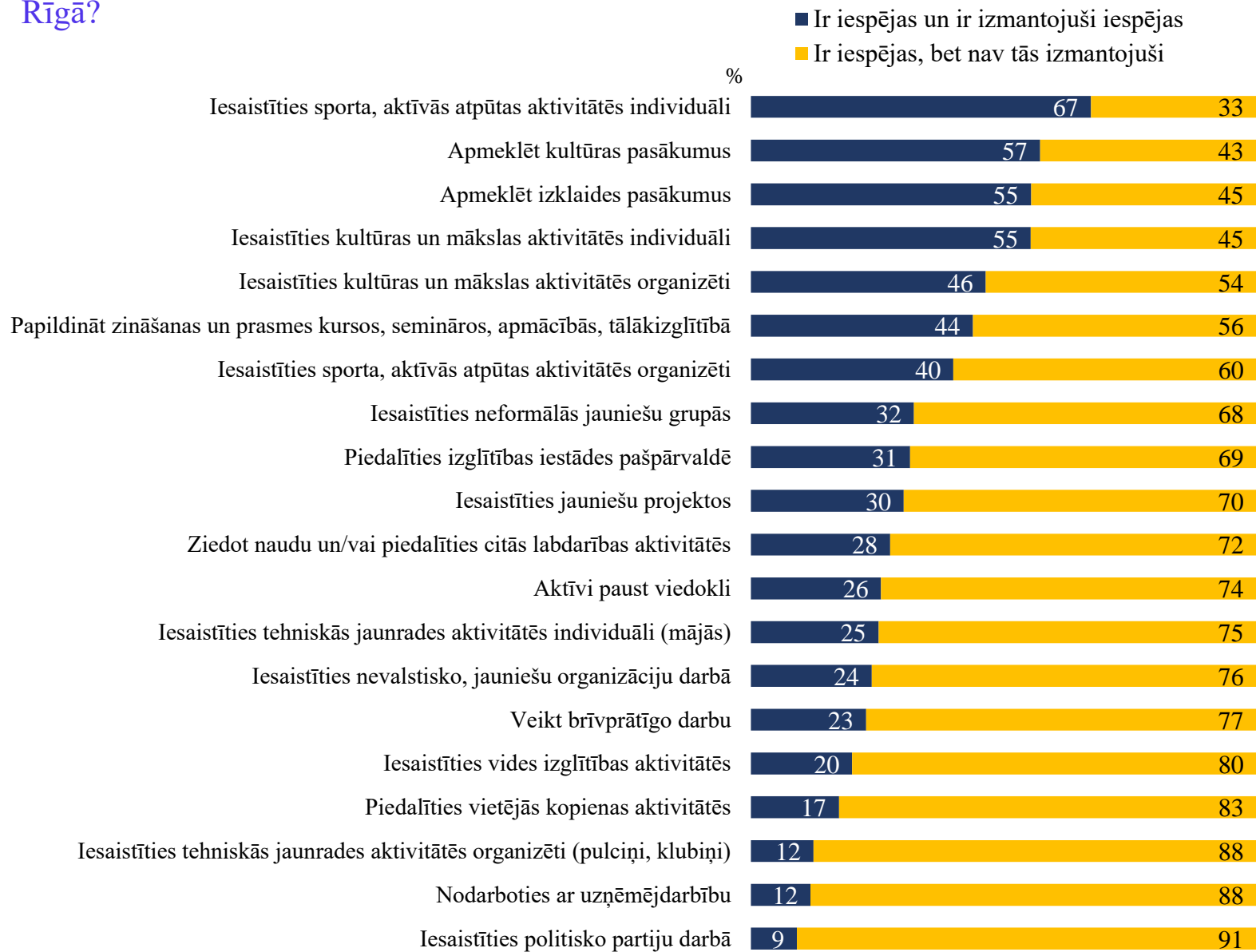
Šāds aprēķins liecina, ka **vairākums jauniešu neizmanto tās iespējas, kas viņiem jau šobrīd ir pieejamas.**

Piemēram, tikai 12% no jauniešiem, kas novērtē, ka viņiem ir iespējas iesaistīties tehniskās jaunrades aktivitātēs, to ir arī paši darījuši. Tikai 17% jauniešu, kas vērtē, ka ir iespējas piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs, ir to darījuši.

Aptaujas dati gan neļauj interpretēt šī novērojuma iemeslus. Iespējams izteikt minējumu, ka **pieejamās iespējas neatbilst jauniešu vēlmēm vai iespējām, tādēļ tās netiek izmantotas.**

Q11. Tālāk lūgsim novērtēt Tev pieejamās iespējas Rīgā dažādos aspektos.

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi iesaistījies pēdējo 12 mēnešu laikā Rīgā?

Jauniešu viedokļi un vērtējumi

Mentālā veselība

Mentālā veselība

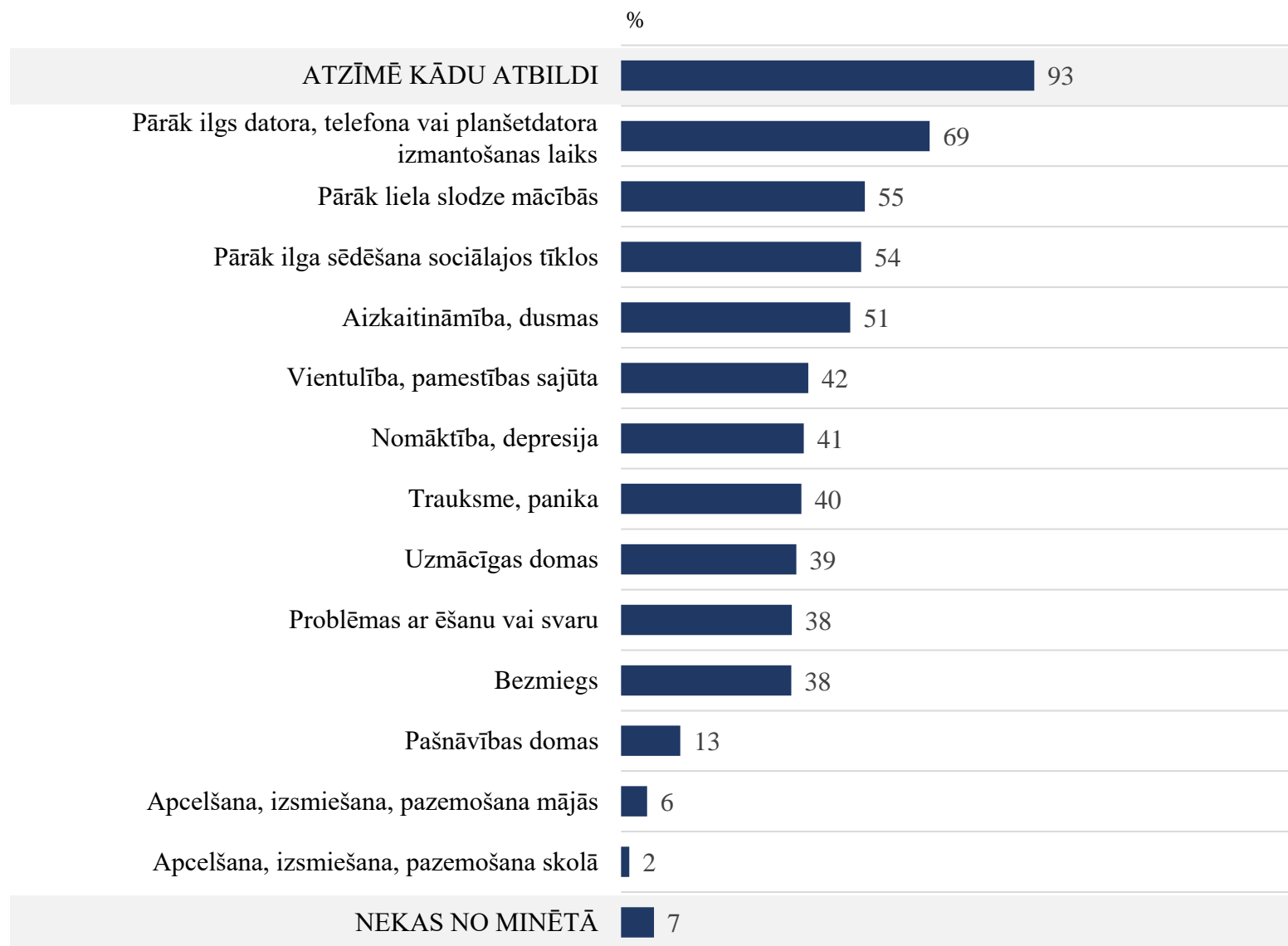
69% jauniešu atzīst, ka **pārāk ilgi pavada laiku pie datora vai telefona**, un **54%** – **sociālajos tīklos**. **55%** jauniešu norādījuši, ka **mācību slodze ir pārāk liela**.

Katrs otrais jaunietis izjutis **aizkaitināmību un dusmas**, **42%** **vientulību**, pamestību, **41%** **nomāktību**, depresiju, **40%** **trauksmi** vai paniku, **39%** **uzmācīgas domas**. **38%** atzīst problēmas ar ēšanu vai svaru, tikpat saskārušies ar bezmiegu.

To, ka bijušas **pašnāvības domas**, atzīst, **13%** jauniešu. Savukārt ar apcelšanu un izsmiešanu skolā saskārušies **2%**, bet mājās **6%** jauniešu.

Q13. Ja Tu domā par to, kā jūties, kāda ir Tava veselība un emocionālais stāvoklis, atzīmē, lūdzu, ar ko no minētā esi saskāries pēdējo 2 nedēļu laikā.

Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

Mentālā veselība

Kopumā novērojams – to, ka saskaras ar dažādām mentālās veselības situācijām, izteikti biežāk atzīst sievietes, respondenti, kuri dzimumu apzīmējuši kā "cits", 15-18 gadīgie jaunieši, kā arī latviešu valodā ikdienā runājošie. Retāk šādas problēmsituācijas atzīst vīrieši, 13-14 un 19-20 gadīgie jaunieši, kā arī tie, kuru ikdienas sarunvaloda ir krievu valoda.

Vecuma aspektā novērojams, ka pēc 17 gadu vecuma jaunieši biežāk nekā iepriekš saskaras ar pārāk ilgu sēdēšanu sociālajos tīklos, savukārt pēc pilngadības sasniegšanas biežāk saskaras ar trauksmes un panikas sajūtām.

Q13. Ja Tu domā par to, kā jūties, kāda ir Tava veselība un emocionālais stāvoklis, atzīmē, lūdzu, ar ko no minētā esi saskāries pēdējo 2 nedēļu laikā.

Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

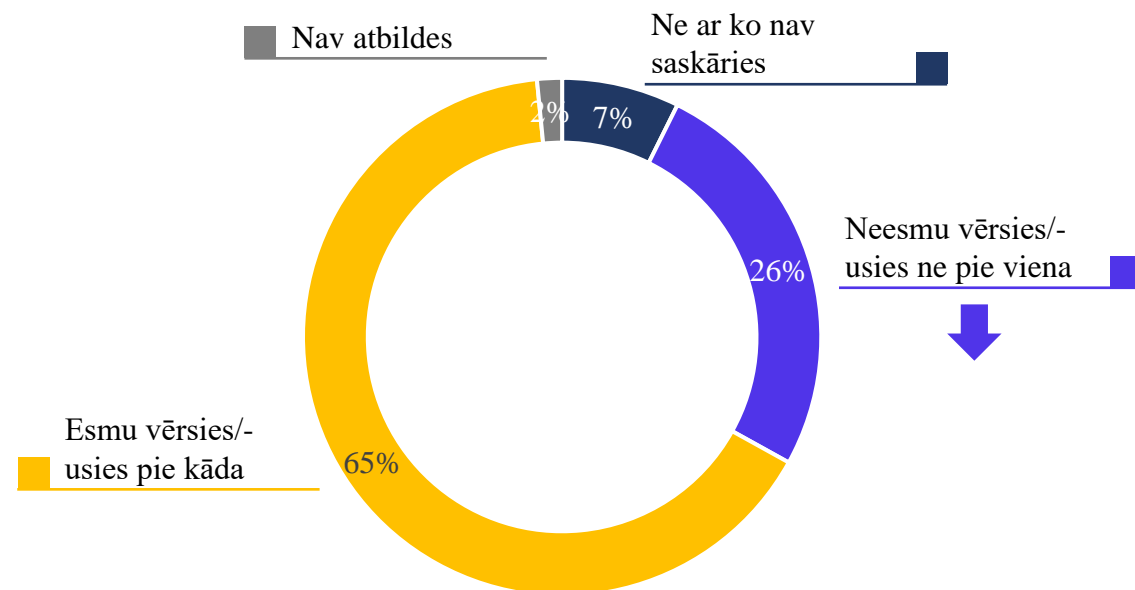
	Dzimums				Vecums				Ssarunvaloda	
	Visi	Vīrietis	Sieviete	Cits	13-14	15-16	17-18	19-20	Latviešu	Krievu
Pārāk ilgs datora, telefona vai planšētdatora izmantošanas laiks	69	64	73	55	67	66	74	70	73	63
Pārāk liela slodze mācībās	55	46	58	68	66	59	48	44	56	51
Pārāk ilga sēdēšana sociālajos tīklos	54	44	60	45	44	58	58	52	59	44
Aizkaitināmība, dusmas	51	39	57	64	50	58	51	42	52	46
Vientulība, pamestības sajūta	42	30	48	64	37	44	44	44	45	38
Nomāktība, depresija	41	29	47	64	30	47	45	43	45	36
Trauksme, panika	40	24	48	64	31	44	41	48	39	44
Uzmācīgas domas	39	25	47	55	36	40	40	45	40	37
Problēmas ar ēšanu vai svaru	38	23	46	55	37	35	41	42	41	38
Bezmiegs	38	29	42	55	35	40	41	38	42	32
Pašnāvības domas	3	9	14	41	13	15	13	12	16	8
Apcelšana, izsmiešana, pazemošana mājās	6	3	7	18	4	6	7	5	5	8
Apcelšana, izsmiešana, pazemošana skolā	1	2	2	5	2	2	1	3	2	1

Palīdzība mentālās veselības jautājumos

Katrs ceturtais jauniešs, kurš saskaras ar kādām mentālās veselības situācijām, pēc palīdzības nevēršas. Lielākā daļa no šiem jauniešiem novērtē, ka paši tiek galā un palīdzība nav nepieciešama.

Tomēr 8% no visiem jauniešiem pēc palīdzības nevēršas, jo kautrējas prasīt palīdzību, bet 4% – jo nezina, pie kā vērsties. Kopumā gandrīz puse no tiem, kam palīdzība būtu nepieciešama, pēc tās nevēršas šo divu iemeslu dēļ. Izteikti biežāk tie ir respondenti, kuri savu dzimumu apzīmējuši kā "cits".

Q15. Ja neesi vērsies pēc palīdzības, lūdzu, atzīmē atbilstošos iemeslus!

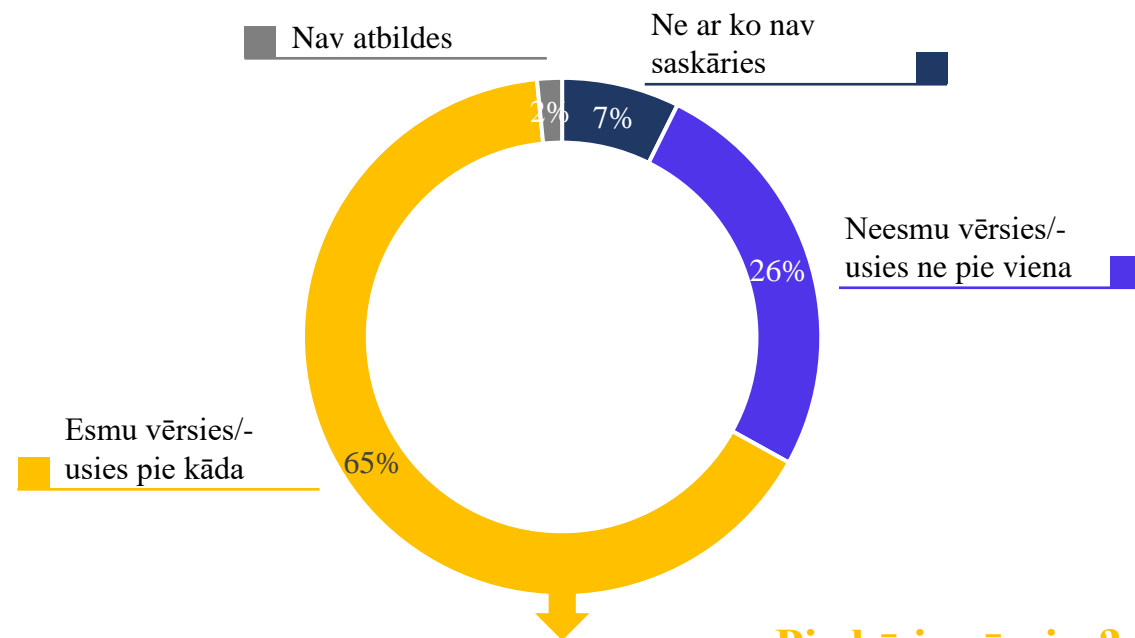
Kāpēc nevēršies?

Nav nepieciešams, pats/pati tieku galā	18%
Kautrējos, bailes prasīt palīdzību	8%
Nezināju pie kā vērsties	4%

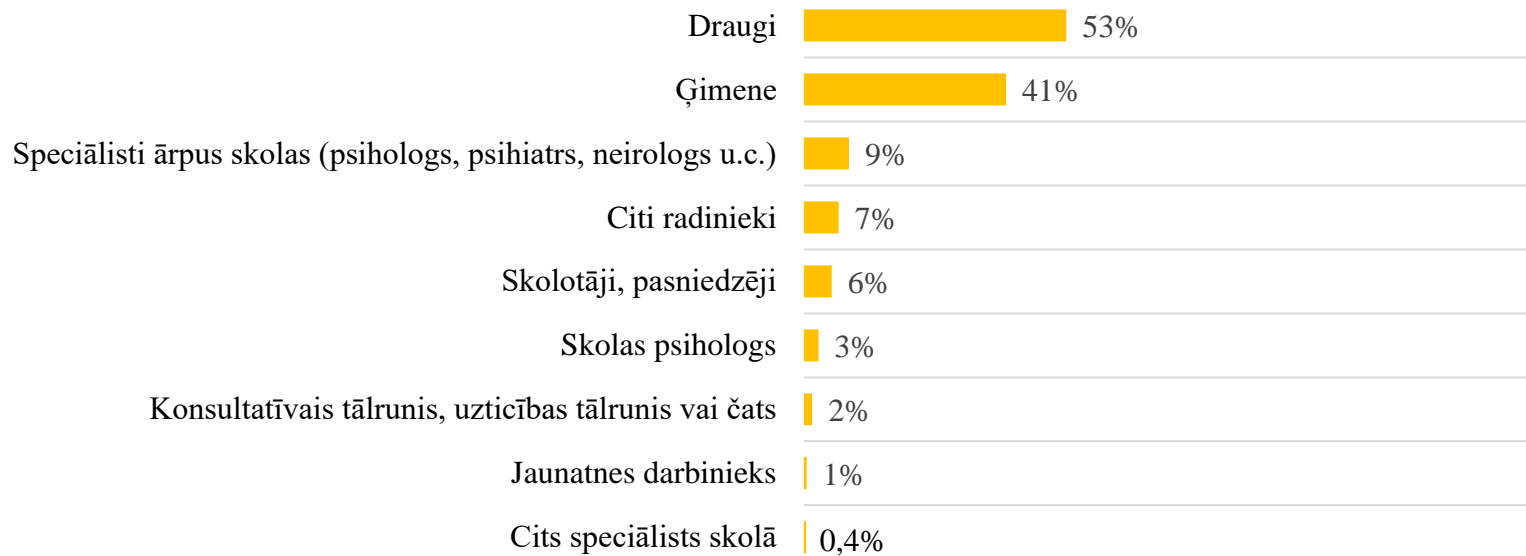
Palīdzība mentālās veselības jautājumos

Kopumā **65%** no visiem jauniešiem saistībā ar mentālās veselības jautājumiem ir vērsušies pēc palīdzības. Visbiežāk jaunieši vērsušies pie draugiem (53% no visiem jauniešiem) vai ģimenes (41%). Pie skolotājiem vērsušies 6% jauniešu, bet skolas psihologu palīdzību meklējuši tikai 3% jauniešu. Pie speciālistiem ārpus skolas vērsušies 9% jauniešu.

Q14. Vai un pie kā esi vērsies/-usies pēc palīdzības un atbalsta? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

Pie kā ir vērsies?

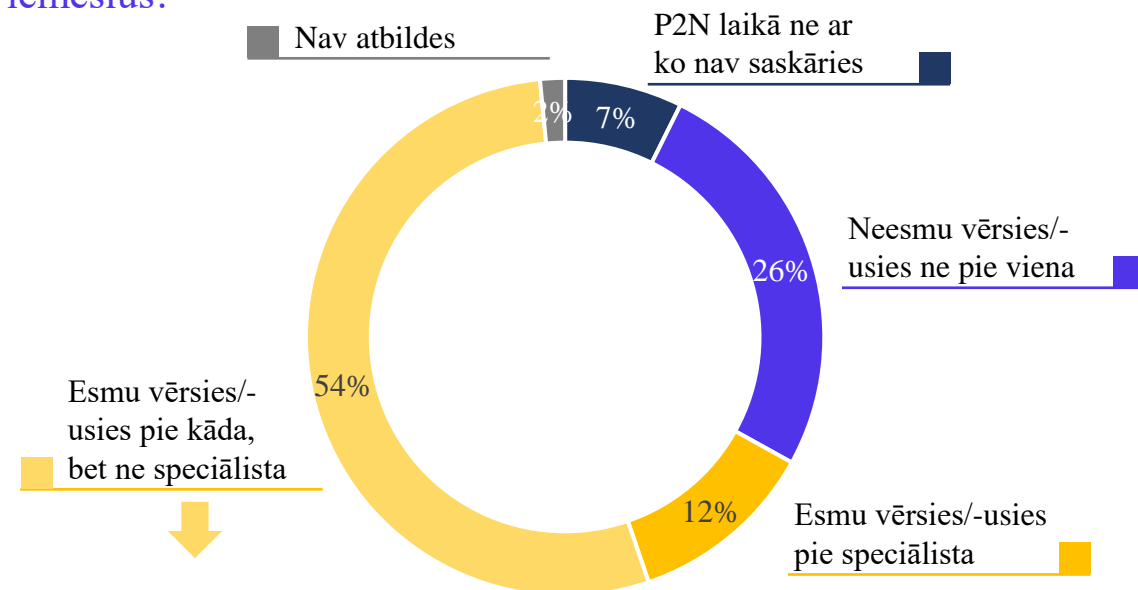
Speciālistu palīdzība mentālās veselības jautājumos

Tikai 12% jauniešu vēršas pēc palīdzības pie speciālistiem. Tie, kuri pie speciālistiem nevēršas, visbiežāk novērtē, ka nav nepieciešams, jo paši tiek galā. Tai pat laikā daudz ir arī tādu jauniešu, kuri pie speciālistiem nevēršas dažādu objektīvu vai subjektīvu iemeslu dēļ.

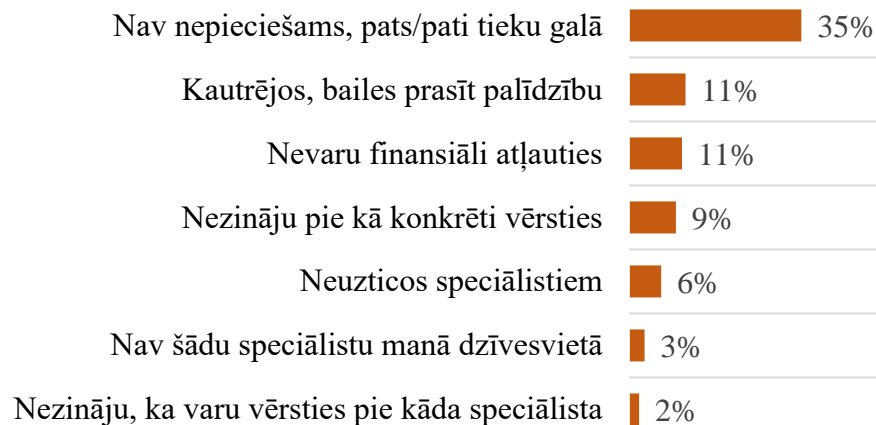
Katrs desmitais jaunietis norāda, ka kautrējas prasīt palīdzību speciālistiem vai arī nevar to finansiāli atļauties. 9% jauniešu nav zinājuši, pie kā konkrēti vērsties. 6% novērtē, ka neuzticas speciālistiem, bet 3%, ka šādi speciālisti viņu dzīvesvietā nav pieejami.

Kopumā novērojams, ka jauniešiem ir nepietiekama informācija par speciālistu palīdzības pieejamību, kā arī psiholoģiskās barjeras šādu palīdzību prasīt.

Q16. Ja neesi vērsies pēc palīdzības pie kāda speciālista (psihologa, psihiatra, neirologa u.c.), lūdzu, atzīmē atbilstošos iemeslus!

Kāpēc nevēršies pie speciālista?

Jauniešu viedokļi un vērtējumi Plāni mainīt dzīvesvietu

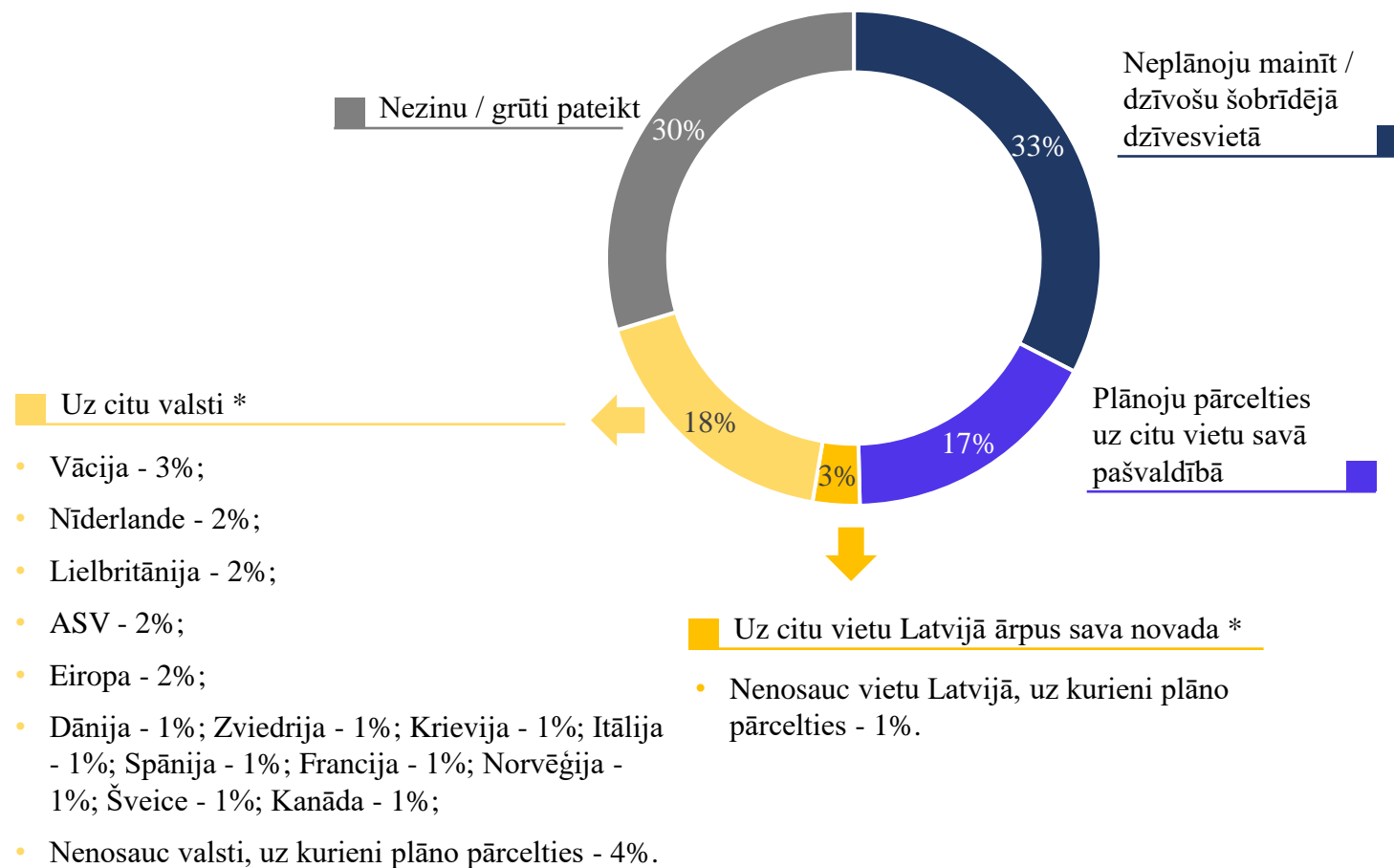
Plāni mainīt dzīvesvietu

33% Rīgā dzīvojošo jauniešu ir pārliecināti, ka tuvāko trīs gadu laikā savu dzīvesvietu nemainīs. 17% plāno mainīt dzīvesvietu esošās pašvaldības ietvaros. 30% šobrīd nevar konkrēti paredzēt, vai varētu mainīt dzīvesvietu. Bet kopumā **21% apgalvo, ka dzīvesvietu mainīs**, tai skaitā **18% uz citu valsti**, bet **3% uz citu vietu Latvijā**.

Novērojams, ka tie, kuri plāno pārcelties uz citu vietu Latvijā, biežāk ir tie, kuri kā savu augstāko izglītības līmeni plāno vidējo profesionālo vai akadēmisko augstāko izglītību bakalaura grāda līmenī. Savukārt uz ārvalstīm biežāk plāno pārcelties tie, kuri plāno iegūt doktora grādu.

D5. Vai tuvāko trīs gadu laikā plāno mainīt dzīvesvietu?

D6. Ieraksti, uz kuriem tieši plāno pārcelties.

* Piezīme: Grafikā attēlotas tās atbildes, kuras minējuši vismaz 1% respondentu.

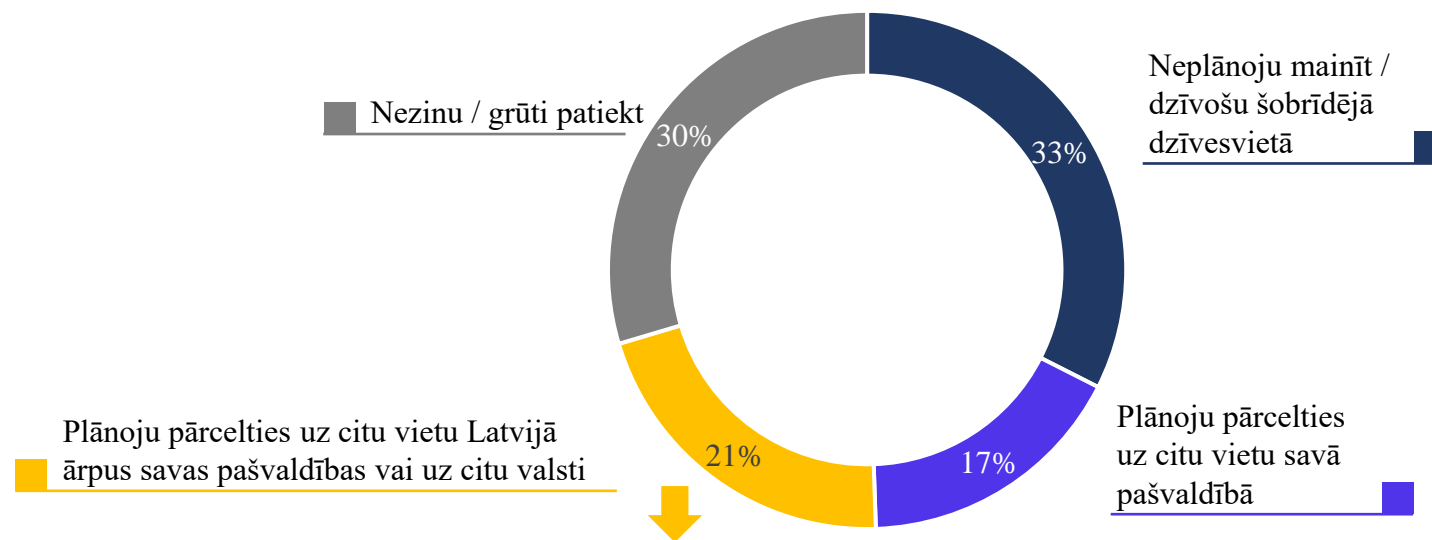
Plāni mainīt dzīvesvietu

Jaunieši, kuri plāno pārcelties, visbiežāk nevar nosaukt konkrētus iemeslus. Tie, kuri nosauc, salīdzinoši biežāk atsaukušies uz plašākām izglītības iespējām, labāku sabiedrības attieksmi, labākiem dzīves apstākļiem.

Kopumā gan novērojams, ka pārcelšanās iespējamība ir drīzāk netiešs kritisks vērtējums par savu esošo situāciju, nevis plāns praktiskai rīcībai.

D5. Vai tuvāko trīs gadu laikā plāno mainīt dzīvesvietu?

D8. Kas ir galvenie iemesli, kāpēc plāno pārcelties uz citu dzīvesvietu?

Kāpēc plāno pārcelties?

